

รายงานการประชุมสภาว่างรัฐธรรมนุญ
(ทำหน้าที่นิติบัญญัติ)

ครั้งที่ ๑๘๓

วันพฤหัสบดีที่ ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๘
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๕.๕๕ นาฬิกา

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ :
วันนี้มีสมาชิกมาร่วมการประชุม ๑๗๕ คน
ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าจะได้นำ
เนืงการประชุมทำหน้าที่นิติบัญญัติต่อไป
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งข้อที่ประชุม สำหรับวันนี้มีเรื่อง
ที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้รับ
หนังสือจากจอมพล ถนอม กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม
ศกนี้ ว่า ตามที่ได้ขอให้แจ้งให้สภาว่าง
รัฐธรรมนุญทราบ ในการที่นายกรัฐมนตรี
โดยมติคณะรัฐมนตรี ได้มีคำสั่ง ตาม
มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร เรื่อง ให้ทรัพย์สินใน

กองมรดกจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และ
ทรัพย์สินของท่านผู้หญิง วิจิตรฯ ธนะรัชต์
ตกเป็นของรัฐ (ฉบับที่ ๒) เมื่อวันที่ ๒
ธันวาคม ๒๕๐๗ แล้วนั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีโดยมติคณะ
รัฐมนตรี ได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ แห่ง
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร เรื่อง
ให้ทรัพย์สินในกองมรดก จอมพล สฤษดิ์
ธนะรัชต์ และทรัพย์สินของท่านผู้หญิง
วิจิตรฯ ธนะรัชต์ ตกเป็นของรัฐ (ฉบับ
ที่ ๓) เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๘

จึงแจ้งมาเพื่อขอให้แจ้งให้สภาว่าง-
รัฐธรรมนุญทราบ ทั้งสำเนาคำสั่งของ
นายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ดังนี้

(สำเนา)

คำสั่งตามมาตรา ๑๑ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
เรื่อง ให้ทรัพย์สินในกองมรดกจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และทรัพย์สิน
ของท่านผู้หญิง วิจิตรา ธนะรัชต์ ตกเป็นของรัฐ (ฉบับที่ ๓)

อนุสนธิตามที่นายกรัฐมนตรี โดยมติของคณะรัฐมนตรี ได้มีคำสั่ง ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ให้ทรัพย์สินในกองมรดกจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และทรัพย์สินของท่านผู้หญิง วิจิตรา ธนะรัชต์ ตกมาเป็นของรัฐแล้วนั้น

บัดนี้ ปรากฏว่ามีผู้ขัดขืนคำสั่งนี้ โดยไม่ยอมออกจากทรัพย์สิน อันตกเป็นของรัฐตามคำสั่งข้างต้น และไม่ยอมชำระหนี้

ฉะนั้น เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามคำสั่งข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร นายกรัฐมนตรี โดยมติของคณะรัฐมนตรี จึงมีคำสั่งเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑. ให้ผู้ที่ครอบครองหรืออยู่ในอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งตกเป็นของรัฐตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีข้างต้น ออกจากอสังหาริมทรัพย์นั้นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง

ผู้ใดฝ่าฝืน ไม่ออกจากอสังหาริมทรัพย์ตามวรรคแรก ให้อธิบดีกรมตำรวจดำเนินการจับกุมผู้ผิดนั้นมากกว่าจะยอมปฏิบัติ

๒. ให้ผู้ที่เป็นลูกหนี้ ซึ่งจะค้ำประกันให้แก่กองมรดกจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ หรือให้แก่ท่านผู้หญิง วิจิตรา ธนะรัชต์ ตามสิทธิหรือสิทธิเรียกร้องของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ และหรือท่านผู้หญิง วิจิตรา ธนะรัชต์ อันตกเป็นของรัฐตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีข้างต้นชำระหนี้หนี้ให้แก่กระทรวงการคลังภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง เว้นแต่จะได้รับการผ่อนผันจากกระทรวงการคลัง

LIRT

ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ชำระหนี้ตามวรรคแรก ให้กระทรวงการคลังยึดทรัพย์สินของผู้นั้น
ออกขายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้จนครบ

ตั้ง ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๐๘

(ลงชื่อ) **จอมพล ถ. กิตติขจร**

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการ
ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่
นิติบัญญัติ ครั้งที่ ๑๘๕ จะมีท่านผู้ใด
ขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใดบ้าง

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข
ประการใด)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :

เมื่อไม่มีผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข ข้าพ-
เจ้าถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการ
ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่
นิติบัญญัติ ครั้งที่ ๑๘๕

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราช-
บัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้อง
บุคคลผู้ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่ง
รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พ.ศ. .... พลโท ไสว คงวณิชเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

วันที่ ๑๐๒๑/๒๕๐๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ถ้วนมากที่สุด

สภาร่างรัฐธรรมนูญ

๒ สิงหาคม ๒๕๐๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติภารกิจเกี่ยวแก่
มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ....

LIRT

กราบเรียน ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติก่งกล่าวข้างต้น

โดยที่ไ้พิจารณาเห็นว่า นายกรัฐมนตรีได้ใช้อำนาจสั่งการ ตามความใน มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร โดยเจตนาจะให้เกิดประโยชน์ ต่อประเทศชาติ แต่ได้มีบุคคลหรือคณะบุคคลโต้แย้งคัดค้าน หรือที่ต่ออำนาจสั่งการ ของนายกรัฐมนตรี

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติก่งกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและ เหตุผลพร้อมผู้รับรองถูกต้องตามข้อบังคับ ฯ มาเพื่อขอไ้โปรดนำเสนอต่อสภาว่าง- รัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภาเพื่อประชุมพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลโท ไสว ดวงมณี

(ไสว ดวงมณี)

สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติไ้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ เกี่ยวแก่มตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร - พ.ศ. ...

หลักการ

ไ้ความ คุ้มครองและ ห้าม ฟ้อง บุคคลผู้ ปฏิบัติการ เกี่ยว แก่มตรา ๑๗ แห่ง ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

เหตุผล

โดยที่การมีคำสั่งหรือการกระทำเกี่ยวแก่มตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครอง ราชอาณาจักร เป็นการกระทำเกี่ยวแกอำนาจที่ไ้ให้ไว้โดยธรรมนูญการปกครอง

LIRT

ประเทศ สมควรได้รับความคุ้มครอง มิให้ผู้ใดฟ้องร้อง จึงต้องตราพระราชบัญญัติ เพื่อความประสงค์ดังนี้

ร่าง

พระราชบัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ
เกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ เกี่ยวแก่
มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ความคุ้มครองและ
ห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ เกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจ-
จานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อนายกรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรีได้มีคำสั่งหรือกระทำการ
ใดโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ไม่ว่าจะได้มีคำสั่ง
หรือกระทำก่อน หรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ได้รับความคุ้มครอง
บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าวในทางใด ๆ มิได้

ความคุ้มครองตามวรรคแรกให้ใช้ตลอดถึง

๑. บุคคล ซึ่งกระ ทำตาม คำสั่ง หรือได้รับ มอบ หมายจาก นายกรัฐมนตรี
หรือบุคคลซึ่งกระทำการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ซึ่งได้รับคำสั่งหรือได้รับมอบหมาย

จากนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับกิจการที่นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ แห่ง
ธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และ

๒. บุคคลในคณะกรรมการ ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ตั้งขึ้นโดยคำสั่งสำนัก-
นายกรัฐมนตรีที่ ๒๖/๒๕๐๗ เรื่องมรดกของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ลงวันที่
๕ มีนาคม ๒๕๐๗ หรือบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลในคณะกรรมการดังกล่าว
ซึ่งกระทำการใด ๆ เกี่ยวแก่หรือเนื่องจากคำสั่งดังกล่าวนี้ด้วย

มาตรา ๔ ถ้ามีคดีฟ้องร้องบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓ อยู่ใน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลจำหน่ายคดีเสีย

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

(ลงชื่อ) พลโท ไสว ดวงมณี ผู้เสนอ

(ลงชื่อ) พล.ท. ป. ประสิทธิ์สริจักร, ว่าที่พล.ท. ส. วิจิตรานุษ, พล.ท.
ส. เสนาณรงค์ มาลัย หุวะนันท์ กนทีศรี ศุภมงคล, พ.อ. ศรีวิสารวาจา
วิทย์ ศิวะศรียานนท์, ช. ณ ลำปาง, — ถ. สุนทรสารทูล
พ. สุวรรณรัฐ, พ.อ. จ. ธนะโชติ, พล.ท. บุญเรือน บัวจรรณู
พล.ท. ล. หัสคินทร, พ.อ. ชุนทะยานราญรอน, พล.ท. หิรัญ
ศิริวัฒน์ ผู้รับรอง

พลโท ไสว ดวงมณี : ก่อนที่
จะพิจารณา ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้
กระผมขอความกรุณา ได้กรุณาแก้ถ้อย-
คำในเหตุผลในบรรทัดที่ ๒ เฉพาะเหตุ
ผลในบรรทัดที่ ๒ ที่มีข้อความว่า “เป็น
การกระทำตาม” ขอแก้คำว่า “ตาม”
แก้เป็น “เกี่ยวแก่” แก้ตามเป็นเกี่ยวแก่

นอกจากนี้คงเดิม บันทึกหลักการและเหตุ
ผลประกอบร่าง พระราชบัญญัติให้ความ
คุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติกร
เกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการ
ปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ....

หลักการ ให้ความคุ้มครองและ
ห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติกรเกี่ยวแก่มา-

LIART

ตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักร

เหตุผล โดยที่การมีคำสั่งหรือการ
กระทำเกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร เป็นการ
กระทำเกี่ยวแก่อำนาจที่ ได้ให้ไว้โดย
ธรรมนูญการปกครองประเทศ สมควร
ได้รับความคุ้มครอง มิให้ผู้ใดฟ้องร้อง
จึงต้องตรา พระราชบัญญัติเพื่อความ
ประสงค์ทั้งนี้ และขอเรียนเพิ่มเติมว่า
การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
ด้วยความสำนึกในหน้าที่สมาชิกสภา
รัฐธรรมนูญนั้นควรจะได้ร่วมกันทำประ
โยชน์ส่วนรวมแก่ประเทศชาติด้วย ส่ว
หรือร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มิได้ใช้
เพื่อเจาะจงแก้คดีใดคดีหนึ่งโดยเฉพาะ
บัญญัติใช้แก้คดีต่างๆ ไปเพราะการปฏิบัติ
ของเจ้าหน้าที่ ทำให้ธนาการ บริษัท
เอกชนเสียสิทธิหรือประโยชน์ไป อาจจะ
นำคดีมาฟ้องร้องได้ และการเสนอร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็คุ้มครองถึงอดีต
นายกรัฐมนตรี จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
ซึ่งเคยใช้มาตรา ๑๗ มาแล้วด้วย

อนึ่ง สภาผ่านพระราชบัญญัติ
คุ้มครองการดำเนินงานขององค์กร
สนธิสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชีย-

อาคเนย์ พ.ศ.๒๕๐๓ และพระราช
บัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสห
ประชาชาติ และทบวงการชำนัญพิเศษ
ในประเทศไทย พ.ศ.๒๕๐๔ มาแล้ว
เป็นต้น กฎหมายสองฉบับดังกล่าวนี้ให้
เอกลัทธิและความคุ้มครองแก่คนไทยหรือ
คนต่างด้าวที่เป็นเจ้าหน้าที่ในองค์การ
นั้น ๆ อย่างมากมาย แม้จะทำผิดกฎ
หมายแพ่ง กฎหมายอาญา เช่นยิงเขาตาย
ก็ได้รับการคุ้มกัน เจ้าหน้าที่ตำรวจที่
อัยการ หรือศาลก็ จะใช้ อำนาจที่มีอยู่
ตามกฎหมายจัดการกับผู้ซึ่งนั้นหาได้ไม่
พวกนี้มีอิทธิฤทธิ์ระงับการเข้ากฎหมาย
ได้หลายฉบับและกว้างขวาง จนเกือบไม่
มีขอบเขต ส่วนร่างพระราชบัญญัติฉบับ
นี้คุ้มครองและห้ามฟ้องเพียงส่วนน้อย
เท่านั้น และเป็นประโยชน์ส่วนรวมแก่
ประเทศชาติ จึงจำเป็นต้องออกกฎหมาย
ฉบับนี้ หวังว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง
หลายคงจะรับรองร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ด้วยดี และขอขอบ พระคุณท่าน
สมาชิกที่รับรองร่างพระราชบัญญัติฉบับ
นี้ทุกท่านด้วย

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : โดยที่ท่านสมาชิกสภา รัฐ
ธรรมนูญผู้เกี่ยวข้องได้เสนอร่างพระราช

บัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้อง
บุคคลผู้ปฏิบัติการเกี่ยวแก่มาตรา ๑๗
แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พ.ศ.๒๕๐๒ ซึ่งมีบทบัญญัติไว้ว่า “ใน
ระหว่างที่ใช้รัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่นาย
กรัฐมนตรี เห็นสมควร เพื่อประโยชน์ใน
การระงับหรือปราบปรามการกระทำอัน
เป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราช
อาณาจักรหรือ ราชบัลลังก์ หรือการกระ
ทำอันเป็นการบ่อนทำลาย ก่อกวนหรือ
คุกคามความสงบที่เกิเกิดขึ้นภายใน หรือ
มาจากภายนอกราชอาณาจักร ให้นายกรัฐมนตรี
โดยมติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจ
สั่งการ หรือกระทำการใด ๆ ใด
และให้ถือว่าคำสั่งหรือการกระทำเช่นว่า
นั้น เป็นคำสั่งหรือการกระทำที่ชอบด้วย
กฎหมาย” ฉะนั้น ธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักรฉบับนี้จึงเป็นรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นกฎหมาย
สูงสุดปกครองประเทศ และก็เกิดขึ้น
จากการ ปฏิวัติหรือรัฐประหาร นั้นด้วย
และล้มเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณา
จักรไทย พุทธศักราช ๒๔๗๕ แก้ไข
เพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๔๙๕ โดยสน
ธิ และมิมีบทบัญญัติให้คณะรัฐมนตรี

ใช้อำนาจบริหาร ทั้งที่ได้มีความบัญญัติ
ไว้ในมาตรา ๕ ศาลใช้อำนาจตุลาการ
และสภาว่างรัฐธรรมนูญเป็นรัฐสภา ทำ
หน้าที่นี้กับบัญญัติด้วย โดยเฉพาะกฎ
หมายรวมค่า เช่น พระราชบัญญัติวิธี
พิจารณาความ เป็นต้น ยังมีผลใช้บังคับ
ได้ ความเท่าที่ไม่ถูกยกเลิกโดยชัดแจ้ง
หรือไม่ชัดคือธรรมนูญการปกครองราช
อาณาจักร พุทธศักราช ๒๕๐๒ ความ
จริงในหลักกฎหมายดังกล่าวข้างต้น
นั้น เป็นการยอมรับกันแล้วว่า การปฏิ
วัติที่ทำการระบอบการปกครองได้สำเร็จ
เรียบร้อยแล้ว รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็น
หลักของระบอบการปกครองอยู่ในขณะ
นั้น ก็ต้องถูกล้มเลิกไปด้วยทันที โดย
ไม่จำเป็นจะต้องมีประกาศยกเลิกโดยชัด
แจ้ง เพราะถือว่า การปฏิวัตินั้น ได้ทำ
การยกเลิกอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกฎหมาย
ฉบับใด หรือมาตราใด ชัดที่ระบอบ
การปกครองที่คณะปฏิวัติได้สถาปนาขึ้น
ใหม่ก็จะต้องถูกยกเลิกไปด้วย จะนำมา
บังคับหาได้ไม่ ทั้งนี้ เพราะกฎหมาย
รวมค่า ย่อมอยู่ในบังคับของธรรมนูญ
การปกครองราชอาณาจักร อันเป็นกฎ
หมายสูงสุดอยู่ในขณะนี้ แม้ในรัฐธรรมนูญ

LIERT

การปกครองราชอาณาจักร จะ ได้แบ่ง
การใช้ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ
และ อำนาจนิติบัญญัติ ไว้คนละส่วนก็
ตาม แต่อำนาจทั้งสามนั้น ก็จะต้องอยู่
ในบังคับของรัฐธรรมนูญการปกครองราช-
อาณาจักรด้วย ซึ่งคณะปฏิวัติก็ได้ประ-
กาศใช้แทน รัฐธรรมนูญที่ได้ถูกยกเลิก
โดยอำนาจของคณะปฏิวัติที่ทำการ รัฐ
ประหารสำเร็จ เมื่อเราได้ยอมรับรอง
หลักทฤษฎีเช่นนั้นไว้แล้ว การที่ธรรมนูญ
การปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช
๒๕๐๒ มาตรา ๑๗ มีบทบัญญัติ ให้
นายกรัฐมนตรีโดยมติของคณะรัฐมนตรี
มีอำนาจสั่งการ หรือกระทำการอย่างใด
แก่ผู้บ่อนทำลายความมั่นคงของราช-
อาณาจักร หรือราชบัลลังก์ หรือบ่อน
ทำลายความสงบ เรียบร้อยที่เกิดขึ้นภาย
ใน หรือมาจากภายนอกราชอาณาจักร
ได้ และนายกรัฐมนตรีก็ได้ยกคำสั่ง
หรือปฏิบัติการอย่างใด ๆ ไปแล้วโดย
ชอบด้วยกฎหมายย่อมถือได้ว่าไม่มีความ
ผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา ผู้ใดจะนำ
ความไปฟ้องร้องย่อมไม่ได้ เป็นการ
ต้องห้ามตามธรรมนูญการปกครองราช-
อาณาจักร มาตรา ๑๗ ศาลก็ไม่อยู่ใน

อำนาจที่จะประทับฟ้องไว้ได้ เพราะ
เหตุว่าการพิจารณามาตรา ๑๗ นั้น มาตรา
๑๗ ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีเป็นผู้พิจารณา
และมีมติ ซึ่งดูประหนึ่งคล้าย ๆ กับ
ว่า เป็นผู้พิพากษาในมาตรา ๑๗ นั้น
เอง แต่นายกรัฐมนตรีก็ปฏิบัติตามมติ
ของคณะรัฐมนตรี จริงอยู่ ในมาตรา
๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
พุทธศักราช ๒๕๐๒ ไม่มีบท
บัญญัติห้ามไว้ มิให้ผู้ฟ้องหรือห้ามมิ
ให้ศาลประทับ รับฟ้องผู้ที่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๑๗ แต่ความในมาตรา ๑๗ นั้น
เองก็ได้บัญญัติไว้ว่า "คำสั่งหรือการ
กระทำเช่นนั้นเป็นคำสั่งหรือการกระ
ทำที่ชอบด้วยกฎหมาย" จึงเท่ากับความ
ผิดมิได้เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามมาตรา
๑๗ เป็นกฎหมาย ซึ่งให้ความคุ้มครอง
แก่ผู้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ ผลที่ติดตาม
มากับมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการ
ปกครองราชอาณาจักร ก็คือ ผู้ใดจะ
ฟ้องร้อง นายกรัฐมนตรี ที่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๑๗ นั้นย่อมไม่ได้ การนี้จึงคล้าย
กันกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๕๓๔ ที่บัญญัติว่าผู้ใดจะฟ้อง
บุพการีของตนเป็นคดีแพ่งหรืออาญาไม่

ไว้ ถ้ามีผู้นำคดีแพ่งหรือคดีอาญาไปฟ้องบุคลากรของตนเองต่อศาล ก็ย่อมเป็นการต้องห้ามตามกฎหมาย ซึ่งศาลจะไม่ประทับรับฟ้องไว้พิจารณา เพราะเป็นการฟ้องคดีไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๕๗ บัญญัติไว้ว่า การประหารชีวิต ให้ประหาร ณ ตำบล และเวลาที่เจ้าหน้าที่ในกรณีนั้นเห็นสมควรปรากฏว่าศาลฎีกาได้พิจารณาพิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยคนหนึ่ง ฐานฆ่าคนตายด้วยความพยายามอาฆาตหมาย เจ้าหน้าที่ในกรณีนั้นได้จัดการประหารชีวิตจำเลย ตามคำพิพากษาของศาล ณ ตำบล และเวลาที่เจ้าหน้าที่ในกรณีนั้นเห็นสมควรเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทายาทของจำเลยได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลหาว่าเจ้าหน้าที่ฆ่าจำเลย ถึงแก่ความตายตามคำพิพากษาศาลฎีกา เช่นนี้ บัญญัติเอาไว้ว่า ศาลชั้นต้นจะประทับรับฟ้องไว้พิจารณาหรือไม่ เพราะเหตุว่ากฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่ได้มีบทบังคับห้ามมิให้ผู้ใดฟ้องร้อง และก็ไม่มีบทบังคับห้ามมิให้ศาลประทับรับฟ้องเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามก็ไม่ได้มีกลุ่มบุคคลหรือบุคคล

ฟ้องนายกรัฐมนตรีนี่ที่ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร เป็นจำเลยต่อศาลรวมกับพรรคพวกอีกหลายคน ศาลก็ได้ประทับรับฟ้องไว้แล้ว สมควรได้รับความคุ้มครอง มิฉะนั้นแล้วบทบัญญัติในมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร จะไม่ใช่บทบัญญัติของกฎหมายสูงสุด และในที่สุดศาลก็ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามก็คือฝ่ายบริหาร และเมื่อปฏิบัติตามไปแล้วผลที่ได้รับก็คือถูกฟ้องร้องซึ่งกระผมไม่เห็นชอบด้วยในกรณีเช่นนั้น ปัญหาต่อไปก็คือว่าบทบัญญัติในมาตรา ๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องผู้ปฏิบัติการเกี่ยวกับมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรที่บัญญัติไว้ว่า “ถ้ามีคดีฟ้องร้องบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลจำหน่ายคดีเสีย” จะมีผลย้อนหลังไปบังคับแก่คดีที่มีผู้ฟ้องร้องบุคคลซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ เพราะ

LIART

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
กระผมไม่ทราบเจตนารมณ์ของผู้เสนอ
กฎหมายนี้ว่าจะให้ใช้บังคับเฉพาะในวัน
ที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้
ศาลจำหน่ายคดีนี้เสีย หรือต้องการใช้
บังคับแก่คดีที่มีผู้ฟ้องร้องบุคคลซึ่งได้
รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓ ก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย ให้
ศาลจำหน่ายคดีนี้เสีย จึงใคร่ขอประ-
ทานเรียนถามผู้ที่เสนอร่างพระราชบัญญัติ
นี้ว่ามีความมุ่งหมายประการใด

พลโท ไสว ดวงมณี : ใน
การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้
กล่าวไว้ในเหตุผลแล้วว่ามีความมุ่ง
หมายถึงผลที่จะมีผล สฤงษกั ธนะรัชต์
อดีตนายกรัฐมนตรีได้เคยใช้มาตรา ๑๗
มาด้วย เพราะในการเสนอร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้มีความมุ่งหมายให้มีผล
ย้อนหลังไปเช่นเดียวกัน และสำหรับ
คดีแพ่งนี้ในทางกฎหมายย่อมมีผลย้อน
หลังได้ไม่เหมือนคดีอาญา ฉะนั้นความ
เข้าใจของท่านที่สงสัยนั้นก็อย่างที่กระ-
ผมได้เรียนในเหตุผลไว้แล้วว่ามี ความ
มุ่งหมายและคุ้มครองอดีตนายกรัฐมนตรี
ที่ เคย ใช้ มาตรา ๑๗ มาถึงหลายปี

แล้วนั้นด้วย เพราะฉะนั้นก็มีความมุ่ง
หมายที่จะใช้ผลย้อน หลังเช่นเดียวกัน.

นายสมชัย เรื่องไกร : ท่านผู้
เสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองการ
กระทำและห้ามฟ้องบุคคลที่ปฏิบัติ การ-
เกี่ยวกับมาตรา ๑๗ นี้ ท่านสมาชิกโปรด
ฟังให้ดี ท่านใช้ถ้อยคำอำพรางหลาย
อย่าง และในบางกรณีท่านก็กระทำการ
จัดการนอกสั่งแทนผู้ตาย ท่าน อ้างว่า
คุ้มครองการกระทำของอดีตนายกรัฐ-
มนตรี ท่านตายไปแล้ว ไม่จำเป็นต้อง
ไปคุ้มครองท่าน เราพูดถึงบุคคลใน
ปัจจุบันกันดีกว่า ท่านประธานสภาและ
ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องนี้ในวาระนี้เป็นที่
น่าเศร้าใจที่ระบอบวาระได้เข้ามาสู่การ
ประชุมของสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพราะ
เหตุที่ว่าท่านได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ
อันเป็นการขัดต่อหลักกฤษฎีกา ต่อหลัก
การปกครองของประเทศ ต่อหลัก
ประชาธิปไตย ท่านมีความมุ่งหมายเพื่อ
กีดกันบุคคลบางคน ในคณะรัฐบาลและ
คณะบุคคลซึ่งได้ปฏิบัติการไปตามมาตรา
๑๗ นั่นคือการสร้างอภิสิทธิ์ชนให้เกิด
ขึ้นในระบบที่เราเรียกกันว่าประชาธิปไตย
นี้ ท่านประธานสภา ร่างพระราช
บัญญัติฉบับนี้ไม่ได้ให้ความเป็นธรรม

LIART

แต่ทว่า ได้สร้างมณฑล ให้แก่ความยุติธรรมที่จะพึงมีพึงเกิดขึ้นในระบบประชาธิปไตยนี้ ซึ่งเรา ได้แบ่งแยกกันแล้วว่า อำนาจทั้ง ๓ นั้นแบ่งแยกกัน ท่านประธานสภาในชีวิตของเราได้พบระบบเผด็จการในสภานำหลายหน หลายครั้ง ในบางครั้งมาในรูปบุคคล ในบางครั้งมาในคณะ เป็นคณะ แต่คราวนี้มาในรูปที่เรียกกันว่าสร้างกฎหมายเป็นทางไปสู่การใช้ อำนาจเผด็จการ ในเวลาต่อไป เราเคยได้กล่าว เราได้เคยประมาณว่า ครั้งหนึ่งนั้น เราสร้างศาลพิเศษ ศาลพิเศษนี้ใช้หรือไม่ก็ในเวลาต่อมา รัฐธรรมนูญทุกฉบับบัญญัติห้ามตั้งศาลพิเศษ นั่นก็เพราะอะไร ศาลพิเศษมีความมุ่งหมายที่จะพิจารณาคดีให้รวดเร็วยิ่งขึ้น แม้ในบางกรณีอาจจะรวดเร็ว แต่ถึงกระนั้นการจัดตั้งศาลพิเศษก็ยังให้ความเป็นธรรมแก่จำเลย อย่างน้อยศาลพิเศษก็พิจารณาเอกสารพยานที่มาอยู่ถึงศาล อย่างน้อยแม้จำเลยจะไม่ได้มีโอกาสดังทนาย แต่จำเลยก็มีโอกาสกล่าวแก้ แต่ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ร้ายแรงรุนแรง ทารุณยิ่งกว่าการตั้งศาลพิเศษ ไม่เปิดโอกาสให้จำเลยขอความเป็นธรรม

ต่อศาล ท่านประธานสภา ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง เราจะมีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา กระผมก็คิดว่า ขอได้ตระหนักว่ามีพระราชบัญญัติหลายฉบับแล้ว ที่สภาได้รับรอง ได้ประกาศใช้ และพระราชบัญญัตินั้นศาลก็พิพากษาว่าเป็นโมฆะ บัดนี้ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผมไม่อยากจะใช้คำว่าคัดแยกเอาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาให้สภา เพราะเราเป็นผู้เกี่ยวข้อง แต่ขอได้โปรดตระหนักให้ดี ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กันกัน จำเลยและคุ้มครองบุคคล ซึ่งเราไม่เชื่อว่าท่าน ได้กระทำไปถูกต้องตามธรรมนูญการปกครองหรือไม่ แต่ว่าการกระทำตามธรรมนูญการปกครองนั้น ไม่ใช่ว่านายกรัฐมนตรึจะประกาศใช้มาตรา ๑๗ ได้ง่ายๆ ไม่ใช่ว่า เมื่อนายกรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรี ประกาศใช้ มาตรา ๑๗ ก็ยังไม่ได้ ยังจะต้องประกอบด้วยองค์คุณที่กำหนดไว้ในธรรมนูญการปกครองมาตรา ๑๗ นั้นว่าจะใช้ได้เมื่อ

๑. มีการบ่อนทำลายความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร

๒. เป็นการบ่อนทำลายราชบัลลังก์

LIRT

๓. เป็นการก่อความสงบภายใน

๔. เป็นการคุกคามความสงบภายในหรือมาจากภายนอก

ประการที่ ๕ ขอโทษ กระผมจำไม่ได้ แต่ทว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาโดยมีความมุ่งหมายกีดกันจำเลย กีดกันไม่ให้จำเลยได้รับบรรเทาภาพแห่งความยุติธรรม. การที่จำเลยบางคนจะต้องถือว่า ศาลนั้น เป็นที่พึ่ง อันนั้นจะได้พิสูจน์ให้เห็นว่าสถานะจะเปิดโอกาสให้จำเลยซึ่งไม่ได้รับความเป็นธรรมนั้นเดินทางไปตั้งศาลหรือไม่ วันนั้นเป็นวันที่ประวัติศาสตร์จะบันทึกไว้ว่าเราทำนงหลายที่มานั่งอยู่ ณ ที่นี้จะลงมติกีดกันมิให้จำเลยบางคนไปตั้งศาลชั้นต้นไต่ศาลไปบอกกับศาลว่า ข้าพเจ้าอยู่บ้านเฉย ๆ เขาก็บอกข้าพเจ้าว่าเป็นการบ่อนทำลายราชอาณาจักร ท่านประธานสภาและ ท่าน สมาชิกผู้มกีเกียรติขอไต่ประวัติระหนักข้อนี้ให้ดี ถ้าเราไม่ให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลบางคนซึ่งจะเป็น ใครก็ตามแต่ว่าเขาที่อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับที่ประชาชน ๓๐ ล้านคนนั้นฟังพวาคัยและ ๓๐ ล้านคนนั้นก็

ถือว่าข้าพเจ้าจากรัฐบาลเสียแล้ว ความปรานี ความเมตตา ที่เขาควรจะได้รับนั้นคือศาลสถิตยุติธรรม ท่านประธานสภามาตรา ๓ หรือมาตรา ๔ นั้น ที่ท่านสมาชิกเป็นผู้เสนอ ที่กระผมกราบเรียนว่าเป็นการทำลายความยุติธรรม เป็นการทำลายเจตนารมณ์ระบอบประชาธิปไตยนั้น ก็เพราะเป็นที่เห็นได้ชัดว่าท่านสมาชิกผู้เสนอขอยืมสถานะเป็นเครื่องมือที่จะเชิดชูใครก็ตาม ขอยืมสถานะเป็นเครื่องมือโดยหาได้คำนึงถึงไม่ ว่าการกระทำนั้นก้าวถ่างอำนาจศาล ก้าวถ่างอย่างไร เราไม่เห็นจะต้องเอาชื่อใครมากล่าวในที่นี้ก็ได้ เพราะว่าศาลนั้นท่านทั้งหลายย่อมทราบแล้วว่า ได้ประทับรับฟ้องและ กำหนดให้ตัวผู้เป็นจำเลยนั้นไปแสดงตนต่อศาลว่าความผิดของคนนั้นมีได้เป็นไปตามที่ โจทก์นั้นฟ้องเลย ข้อนี้เห็นได้ว่า

๑. นอกจากจะละเมิดอำนาจศาลแล้ว

๒. ยังทำลายชื่อเสียงของ ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านเป็นเจ้าของคดีที่ว่า "จงทำดี" แต่ ในขณะที่เดียวกัน ท่านสร้างรววอบขอบเขตเพิ่มเติมให้ท่าน นายก

รัฐมนตรีของเรา ได้แสดงความบริสุทธิ์
ได้แสดงว่ามีได้เป็นไปตามที่ฟ้องร้อง

อย่างนี้แล้ว เราควร หรือที่จะ
กระทำอย่างนั้น ท่านประธานสภา เรา
บอกว่าเราได้อยู่ในระบอบ ประชาธิปไตย
มาตรา ๒๐ แห่งธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักรก็ได้บอกเช่นนั้น ประชา
ธิปไตยหมายความว่าทุกคน ควร ได้รับ
ส่วนเฉลี่ยแห่งความเป็นธรรม แม้แต่
เพียงบุคคลคนเดียวถูกกักขังไม่ให้ความ
เป็นธรรมเช่นนั้น เราจะเรียกว่าระบอบ
ประชาธิปไตย ไม่ได้ เราจะเรียกได้
อย่างเดียวคือลัทธิเผด็จการ เพราะฉะนั้น
ท่านสมาชิกทั้งหลายที่ท่าน มา นั่ง อยู่ ณ
ที่นี้ คงจะมีความเห็น สอดคล้อง กับ
กระผมว่า เพื่อป้องกันลัทธิ เผด็จการ
เพื่อป้องกันมิให้ความ ครหาเกิดขึ้นแก่
ท่านนายกรัฐมนตรีที่รักของเรา แก่คณะ
รัฐบาลปัจจุบัน กระผมคิดว่าร่างพระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ถ้ากระผม เป็นเจ้าของ
ร่าง กระผมจะพับใส่กระเป๋า แต่ไว้ใน
ฐานที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของร่าง ถ้าท่าน
ไม่พับใส่กระเป๋า เราก็อย่ารับร่าง พระ
ราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นทางที่จะทำให้

อนุชนรุ่นหลังตราหน้าเราได้ว่า เราได้
มาร่วมกันกระทำกรรมา ซึ่ง เห็นแล้วว่า ไม่
เป็นธรรม แล้วเรายังจะกระทำเช่นนั้น
ต่อไปอย่างไรได้ ท่านประธานสภา
เราได้เห็นกันแล้วว่า การกระทำที่แล้วๆ
มานั้น จะเป็นการผิดอย่างไรก็ตาม
ถ้าหากเราเปิดโอกาสให้บุคคล ได้พิสูจน์
ความผิด ความถูกต้องของแต่ละฝ่ายแล้ว
นั่นคือ ประชาธิปไตย เมื่อ ๒-๓ วันนั้น
คณะรัฐมนตรีลงมติ ให้กรม ประชาสัมพันธ์
ออก ไปสอนประชาชนว่า ประชา
ธิปไตยคืออะไร เรามาอยู่ในสภาที่เรา
เรียกว่าประชาธิปไตยนี้ เพราะฉะนั้น
กระผมขอกราบเรียนท่านสมาชิกทั้งหลาย
โปรดได้ใช้วิจารณญาณในการที่จะ ลงมติ
อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยปราศจากความ
ลำเอียงและด้วยความเที่ยง ธรรมเท่านั้น
และด้วยความเที่ยงธรรมเท่านั้นที่ ประ
ชาชนจะอยู่ได้ด้วยความสุขร่มเย็น

พลโท ไสว ดวงมณี : วัน
นี้ข้าพเจ้าคิดไม่ถึงเลยว่า ท่านสมาชิกผู้
เกียรติซึ่งเพิ่ง จะ นั่ง ลง ใน ขณะ นี้ จะ ได้
กล่าว โจมตี ซึ่งข้าพเจ้า ได้มีเจตนา โดย
บริสุทธิ์ใจ ไม่มีใครบังคับขู่เข็ญหรือให้
ข้าพเจ้าเป็นผู้เสนอร่าง พระราชบัญญัติ

LIRT

ฉบับนี้แต่ประการใด ข้าพเจ้าทำไปด้วยความตั้งใจดีด้วยเจตนาที่แก่ประเทศชาติ โดยไม่ได้คำนึงว่า จะมีผล กระทบ กระเทือนถึงใครบ้างหรือไม่ก็ตามและอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับ อำนาจของ คณะปฏิวัติที่มีอยู่ตามมาตรา ๑๗ ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีการศึกษาที่หนึ่ง ได้อภิปรายเมื่อก่อนก็ได้กล่าวแล้วว่า ความมุ่งหมายการใช้มาตรา ๑๗ นั้นเพื่อประโยชน์และสงวนอำนาจของคณะปฏิวัติไว้ เพื่อจะใช้ได้ทันทีโดยฉับพลันและเร่งด่วน เพราะฉะนั้นอำนาจนี้คงมีอยู่ แต่ก็มีบุคคลบาง คนที่ไม่เคารพและ ไม่เกียรติแก่อำนาจของคณะปฏิวัติที่มีอยู่ตาม มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร เมื่อเป็นเช่นนั้น ท่านผู้มีเกียรติโปรดระลึกโดยสุจริตและคัมภีร์ภาพ คู้ชีวิตการอยู่ในสังคม เราต้องอยู่กัน ด้วยความสงบสุขและต้องถือประโยชน์ ส่วนใหญ่ของประเทศชาติเป็นสำคัญ ไม่ใช่ถือประโยชน์ส่วนตัวบุคคล ๒-๓ คน ซึ่งอยู่ในโลกนี้ ถ้ามีการก่อกวนความสงบสุขของโลกแล้ว จะทำให้คนส่วนใหญ่ปราศจากความสงบสุขไปด้วย ท่านทราบแล้วหรือไม่ใช่ว่า ท่านนายกรัฐมนตรี

มนตรีใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ ไปโดยสุจริตและเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ และเพื่อประโยชน์ส่วนรวมและแล้วผลที่ปรากฏเป็นอย่างไร ที่ท่านและคณะของท่าน ลูกน้องของท่านตกเป็นจำเลยในศาล ท่านได้คุกคามฟ้องในนั้นหรือเปล่านั้น ได้กล่าวกระทบกระเทือนความมั่นคงของรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีอย่างบ้าง กล่าวหาว่ากระทำโดยไม่สุจริตให้ต้องรับผิดชอบเป็นส่วน ตัวอีก ๕๐-๖๐ ล้านบาท ถ้าคดีสู่ศาลนี้ เราทราบไม่ได้ว่า จะมีการแพ้ หรือจะมีการชนะ เพราะดุลพินิจของศาล ไม่มีใครจะก้าว ก้าวได้ และจะสู้กันไปถึง ๓ ศาล เมื่อเป็นเช่นนั้น ที่ท่านสมาชิกผู้มีการศึกษาได้กล่าวตำหนิข้าพเจ้าอย่างรุนแรง ข้าพเจ้าก็รู้สึกเสียใจว่า ท่านทุกคนเพื่อประชาธิปไตย หรือเพื่ออะไรเน ท่านทุกคน ๒-๓ คน หรือพูดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ความจำเป็นของประเทศ ยิ่งใหญ่กว่าอะไรทั้งหลายทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงอะไร เมื่อเป็นเช่นนั้น ข้าพเจ้าก็ได้เสนอกฎหมาย โดย ระบอบ ประชาธิปไตย และให้สถาบัน ท่านมีสิทธิ์ที่จะคัดค้านได้เต็มที่ สถาบันจะรับหรือไม่

รับไปแล้ว แต่ข้าพเจ้ามีเจตจำนงว่า
มีวิธีเดียวเท่านั้นที่จะระงับข้อยุ่งยาก
ต่าง ๆ การก่อกวนต่าง ๆ ให้แก่รัฐบาล
ได้ คือ วิธีเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ เมื่อความจำเป็นของประเทศมี
เช่นนี้ ในหน้าที่สมาชิกผู้มิเกียกรักทั้ง
หลาย เป็นการสมควรหรือไม่ว่า เรา
จะได้ร่วมแรงร่วมใจกับรัฐบาล เพื่อระ
งับข้อโต้แย้ง ข้อพิพาทต่าง ๆ ให้สงบ
ยุติลง หรือท่านมีความมุ่งหมาย ที่จะให้
เรื่องยุ่งยากนี้อยู่ต่อไปไม่สิ้นสุดเป็นเหตุ
ให้คอมมิวนิสต์หรือพรรคพวกคอมมิวนิสต์
ก่อกวน ส่งเสริมช่องทางโจมตี หาวิธีการ
ต่าง ๆ เพื่อทำลายล้างประเทศชาติไม่ทาง
ตรงก็ทางอ้อม ท่านสมาชิกท่านอยู่ใน
พวกนี้ด้วยหรือเปล่า เมื่อเป็นเช่นนั้น
ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นวิธีทางที่เหมาะสม
และถูกต้อง และข้าพเจ้ากราบเรียนท่าน
สมาชิกผู้มิเกียกรักได้ว่า ข้าพเจ้าทำด้วย
ความบริสุทธิ์ใจ และการเสนอกฎหมาย
ศักดิ์สิทธิ์ รอนอำนาจคน ๒-๓ คนนั้น
ข้าพเจ้าได้กล่าวแล้วว่า กฎหมาย ๒ ฉบับ
ที่ข้าพเจ้ายกมานั้น ได้ให้อำนาจศักดิ์สิทธิ์
คนไทย รวมทั้งตัวสมาชิกผู้มิเกียกรักนี้
ถูกพันคอขาด ก็จะไปฟ้องร้องเขาทำไม

ได้ ไม่ว่าจะทางแพ่งและทางอาญา
เรามีสิทธิเหลือหลาย เราสามารถ
ให้เขา ทำไมท่านยอมให้ฉันสมานไป
โดยท่านเองก็เป็นสมาชิกทำไมไม่คัด
ค้าน แต่ว่ารัฐบาลกระทำไปโดยชอบ
โดยอำนาจที่มีอยู่และมาถูกบั้นรอน ก่อ
กวนเช่นนั้น เราจะให้อำนาจหรือตัดอ
นาจคนบางคนนั้นจะเป็นการเสียหายอะไร
แม้ว่าจะเสียก็เสียคนไม่กี่คน อย่างมาก
ก็ไม่ถึง ๑๐๐ คน เราจะรักษาประโยชน์
๓๐ ล้านคนไม่กี่กว่าหรือ ท่านจะเอา
ประโยชน์ส่วนน้อยมาหักล้างประ โยชน์
ส่วนใหญ่่นั้น เป็นการ เสนอแนะหรือ
กล่าวโจมตีที่ไร้เหตุผล และไม่ชอบด้วย
วิถีทางในระบอบประชาธิปไตย ข้าพเจ้า
ไม่ได้เสนอกฎหมายเป็นเผด็จการ และ
ข้าพเจ้าก็ไม่ใช่มุขมนตรี และได้เสนอ
มาตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญ เพราะ
ฉะนั้น เหตุผลที่ท่านกล่าวนั้น ทำให้
ข้าพเจ้าสงสัย ไปกะหงัด ๆ ว่า ท่าน
เสนอค้านนี้ เป็นไปด้วยสุจริตใจหรือ
เปล่า ถ้าหากว่าท่านเสนอไปด้วยสุจริต
ใจข้าพเจ้าก็ขอ ชอบคุณ ท่านที่สามารถ
แสดงความคิดเห็นได้โดยชอบ แต่ถ
้าท่านเสนอไปโดยไม่สุจริตใจ มีอะไรแอบ

LIART

แฝงอยู่เบื้องหลัง -ข้าพเจ้าก็ขอทำหน้าที่
ท่านใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ตามที่ท่านว่า
ข้าพเจ้าอ้างร่างเรื่องกฎหมายที่เสนอนั้น
ความจริง ข้าพเจ้าไม่ได้อ้างร่างอะไร
กฎหมายนี้ มีผลคุ้มครองถึงอดีตนายก-
รัฐมนตรีที่ใช้มาตรา ๑๗ มาแล้วด้วย
เพราะท่านสงสัยถึงเป้าเขา อะไร เขา
ทายาทเขาอาจจะฟ้องทำนองเกี่ยวกับ
นายกรัฐมนตรีปัจจุบัน เป็นจำเลยก็ได้
ได้ว่าใช้สิทธิโดยไม่ชอบด้วย มาตรา
๑๗ อย่างเหตุต่าง ๆ นานา นี่ตัวกฎหมาย
นี้ออกแล้ว ใครจะฟ้องอดีตนายกรัฐมนตรี
จอมพล ศฤงค์ ธนะรัชต์ หาได้ไม่
เช่นเดียวกัน ข้าพเจ้าไปก็คัดค้านใครที่ไหน
ข้าพเจ้าทำเพื่อให้อำนาจตามมาตรา ๑๗
นี้ใช้สัมฤทธิ์ผลผสมความมุ่งหมายของทาง
ราชการ และในข้อที่ท่านว่า ไม่เป็นไป
โดยชอบ โดยควร หรือแบบประชาธิปไตย
ไม่ชอบอย่างไร ข้าพเจ้าเสนอมา
ในหน้าที่สมาชิก ท่านก็มีสิทธิ์เสนอ ท่าน
ก็อาจเสนอกฎหมายขึ้นมาหักล้างกฎหมาย
ฉบับนี้ทีหลัง ได้ขอให้ท่านเสนอขึ้นมา
ท่านมีเหตุผลอะไรพิเศษ โดยอ้างว่าท่าน
มีสิทธิ์ โดย ชอบ และ กฎหมายฉบับนี้ ไม่

ไม่ชอบด้วยระบอบ ประชาธิปไตย ท่านก็
เสนอขึ้นมาได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นข้าพเจ้าได้
ทำตามหลักเกณฑ์และวิธีการของสมาชิก
สภาร่างรัฐธรรมนูญเช่นนั้น ท่านก็ไม่ควร
ที่จะกล่าวห้ามหรือตำหนิติเตียนในทาง
ด้วยคำอันรุนแรงไม่สมกับที่เราเป็นสมา-
ชิกผู้มีเกียรติ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงขอ
ยืนยันว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับ
นี้โดยมีที่มา เราให้อำนาจแก่ สปอ. ใน
กฎหมายที่ข้าพเจ้ากล่าวแล้ว ให้ อำนาจ
อย่างเหลือหลายเกินขอบเขต จะยิ่งใคร
จะลักใคร บ้านช่องก็ไม่ถูกเวนคืน ใคร
จะไปตรวจกัน จะจับ จะกุมเวนคืนที่กิน
ผ่านที่เช่าก็ไม่ได้ กฎหมายคุ้มครองอย่าง
มากมาย ทั้งทรัพย์สินส่วนตัว ทั้งกิจการ
ต่าง ๆ ทั้งตัวเอง เอกสิทธิ์จะยิ่งจะผาละ
แกงใครก็ทำได้ คล้าย ๆ พวกนี้เหนือ
กฎหมายก็ว่าได้ เรายิ่งให้เขา ท่านเอง
ยอมผ่านไปได้ แค่นี้เพียงใช้อำนาจห้าม
ฟ้อง บุคคลที่จะก่อความหรือไม่ให้เป็น
ไปตามมาตรา ๑๗ โดยราบรื่นเช่นนั้น
เพียงเล็กน้อย นิดหน่อยเท่านั้น ไม่ได้ให้
อำนาจนายกรัฐมนตรีอะไรมากมายเช่นนั้น
ยังไม่เป็นการสมควร อีก หรือ ขอให้ท่าน
ได้เปรียบเทียบกับ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า

คิดว่าร่างพระราชบัญญัติชนคนมีทมา มีกฎหมายที่มาเพียง ๒ ฉบับที่ข้าพเจ้าอ้าง ยังมีอีกในสัญญาใจนี้ว่าเราได้ลงนามไว้ แม้เขลยศึก ทำผิดก็ถือว่าถูกฟ้องศาล แต่ว่าคนไทยมีทนายไม่ได้ ระหว่างใช้ กฎอัยการศึก แต่พวกนี้มีทนายได้เขายัง มีสิทธิเหนือกว่าคนไทยไปอีก นิสิตที่ต่าง ๆ เราให้เขามากมายมากกว่าคนไทยมากมายเราจึงให้ได้ แต่นี่เพียงเล็กน้อยเพื่อความจำเป็นของประเทศชาติ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ แม้ว่าจะกระทบกระเทือนบุคคลไม่กี่คน เช่นนี้ท่านจะเอาประโยชน์ส่วนใหญ่หรือประโยชน์ส่วนน้อยเอาไว้-เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ที่ท่านเสนอก็คือหมายความว่าเพื่อประโยชน์ของคน ๒-๓ คนเหนือกว่าประโยชน์ของพลเมืองทั้งราชอาณาจักร ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นด้วยและขอคัดค้านความเห็นของท่าน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่า ท่าน สมาชิกผู้มิเกี่ยวข้องหลายคงจะได้ตระหนักดีว่าการเสนอร่างนี้ไม่ได้มีเจตนาที่จะทำให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทบกระเทือน แต่ว่าถ้าจะเป็นไปก็ต้องโดยวิถีทางของกฎหมาย ซึ่งจะคงรักษา

ประโยชน์ส่วนใหญ่ของประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ของส่วนตัว

พลตรี บุน ปลูกยุทธเสิน : กระผมไม่มีเหตุอะไรมาที่จะทราบเรื่องต่าง ๆ ให้ทราบ เป็นแต่ว่าข้อความ เป็นธรรมดาในเรื่องธรรมคือขอให้ใช้ธรรมเป็นอำนาจอย่าใช้อำนาจเป็นธรรมเท่านั้นครับ เพราะว่าเรายังมีคำพิงเพี้ยนว่า กระตูกยังร้องได้ แต่ก็นั่นเป็น ๆ แท้ ๆ คือว่ากฎหมายฉบับนี้ได้เสนอนั้นมาเมื่อมีเหตุการณ่เกิดขึ้นแล้วและมีคน ร้องเรียนไปยังศาล เพราะฉะนั้นก็ขอให้เป็นที่ของศาลจะดีกว่าที่พวกเราจะมาพิจารณาให้อำนาจในเรื่องที่เกิดขึ้น คือให้อำนาจเป็นธรรมเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นกระผมขอ ร้องว่าขอให้ธรรมเป็นอำนาจจะสวยงามยิ่งกว่านี้ อะไร ๆ ก็จบชาวสะอากหมกทุกสิ่งทุกอย่าง

พันเอกจัตถ์ ธนะโชติ : กระผม

ขอขอบพระคุณ ท่าน ประธาน ที่ได้ให้โอกาสกระผมได้ขึ้นมาแสดงเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มา กระผม เป็น คนหนึ่ง ซึ่งได้สนับสนุนการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ในหลักการที่ว่า เราให้ความคุ้มครองแก่ผู้ปฏิบัติ

LIART

การตามมาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญ การปกครอง พ.ศ. ๒๕๐๒ และหลังจากที่ได้ฟังเพื่อนสมาชิกได้แถลงในทำนองคัดค้านหลักการนี้แล้ว กระผมก็รู้สึกว่ามีควมจำเป็นที่จะต้องใช้แรงขอเสนอความเห็นต่อท่านประธานตามสมควร และก็ขอเรียนด้วยความบริสุทธิ์ใจว่าความเห็นของกระผมนี้เป็นความเห็นส่วนตัวและโดยสุจริตมิได้รับมอบหมายหรือพันธกรณีใด ๆ ทั้งสิ้น เหตุผลในการที่กระผมสนับสนุนประการแรกกระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ในการใช้มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองนั้น มีลักษณะเป็นอย่างไร ตามที่ท่านสมาชิกได้กล่าวมาแล้วว่า มาตรา ๑๗ นี้เป็นการให้อำนาจแก่ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีในกรณีที่เห็นสมควร เพื่อประโยชน์ในการระงับและปราบปรามการกระทำใด ๆ อันเป็นการบ่อนทำลายอันเป็นการก่อกวนความสงบ อันจะเป็นภัยต่อราชบัลลังก์ต่อราชอาณาจักร อันนี้ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีก็มีอำนาจที่จะสั่งการหรือกระทำการใด ๆ โดยมิตเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและก็ได้ถือว่ากระกระทำนั้นเป็นการกระทำ

โดยชอบด้วยกฎหมาย อันนี้เราเห็นว่าเมื่อพิจารณาแล้วว่่างพระราชบัญญัติฉบับนี้รัฐธรรมนูญการปกครอง โดยเฉพาะมาตรา ๑๗ นี้ได้ใช้มานานแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๒ และผู้ใช้ก็มีทั้งท่านอดีตนายกรัฐมนตรีก็ได้ใช้มาแล้ว โดยเฉพาะในการที่ส่งประหารชีวิตผู้กระทำการเป็นคอมมิวนิสต์บ้าง ผู้ที่กระทำการวางเพลิงบ้าง และในรัฐบาลยุคปัจจุบันก็ได้กระทำการยึดทรัพย์สินอันสมควรตกเป็นของรัฐบ้าง อันนี้เราจะมาถามตัวเองว่ามีอำนาจอะไรหรือจึงทำเช่นนั้นได้ และ การทำเช่นนั้นนั้นเป็นการเหมาะสมแล้วหรือ เราจะต้องยอมรับกันว่าอำนาจเหล่านั้นเป็นอำนาจปฏิวัติที่ได้มอบให้กับรัฐบาลคณะชุดปฏิวัติหรือมอบให้กับรัฐบาลปฏิวัติอันใดเป็นผู้รักษาเอาไว้ อันนั้นก็หมายความว่า การกระทำการลงโทษนั้น ถ้าโดยหลักกฎหมาย ในแง่ของกฎหมายแล้วก็หมายความว่า การที่จะไปลงโทษใคร จับหน่วงเหนี่ยวใคร ก็กึ่งใครนั้นก็จะต้องมีอำนาจตามกฎหมายอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการกระทำของรัฐบาลโดย การดำเนินการเกี่ยวแก่การใช้มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองนี้ เราจะต้อง

มีคำตอบใดทันที นั่นคือรัฐธรรมนูญการปกครองนั้นได้มอบอำนาจตุลาการให้กับฝ่ายบริหารแล้วโดยพร้อมมูล อันนี้เป็น การยอมรับที่เรียกว่า แม้แต่เราปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยก็ตาม แต่หากพูดถึง มาตราแล้วเราจะเห็นว่า ไม่ใช่ เป็น ประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ โดยออกมติ แห่งประชาธิปไตยที่จะแยกอำนาจทั้งสาม ให้เด็ดขาดจากกัน คือหมายความว่า อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ อำนาจนิติบัญญัติกันให้เด็ดขาด แต่มีความจำเป็น เหลือเกินเพื่อรักษาว่าละถูกเงิน เพื่อรักษา สถานการณ์ของประเทศชาติ คณะปฏิวัติจึงมอบอำนาจให้เป็นการชั่วคราว และมอบให้เฉพาะในระหว่างใช้รัฐธรรมนูญ เท่านั้น ถึงที่ท่านประธานจะเห็นว่า ปรากฏแล้วอยู่ในตอนต้น มาตรา ๑๗ เพราะฉะนั้นเป็นคำตอบที่ควรจะต้องยอมรับกันว่า การใช้อำนาจสั่งการ การสั่งการ กิจ การกระทำก็โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๗ เป็นการกระทำของอำนาจ ตุลาการส่วนหนึ่ง และส่วนหนึ่งนั้นหมายความว่าอะไร อำนาจตุลาการ ก็หมายความว่า การกระทำ ของรัฐบาลนั้นย่อม เป็นศาลอยู่แล้ว ตั้งแต่ศาลชั้นต้น ศาล

อุทธรณ์ และศาลฎีกาเป็นอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นโดยนัยนี้เราจะเห็นได้ว่า การที่จะไปฟ้องร้องทั้งสามศาลนั้นย่อมกระทำมิได้ อยู่ในตัว ทั้งนี้เป็นความเห็นของกระผม ในส่วนตัว คือหมายความว่าเมื่อมีคำมติ เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ในการกระทำ ของท่านนายกรัฐมนตรีหรือสั่งการใด ๆ ไปแล้วนั้นก็เป็นคำสั่งของศาลนั่นเอง และเป็นคำสั่งทั้งสามศาลเสียด้วย และการยึดทรัพย์สิน พนักงานที่ไปยึดทรัพย์สิน อะไรกรรมกรที่ไปนั้นก็ไม่ต้องอะไรกับ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของศาลที่ได้ทำ ไปแล้ว เพราะฉะนั้นโดยนัยแห่ง มาตรา ๑๗ และเมื่อเราเข้าใจความเป็นมาของ มาตรา ๑๗ โดยเฉพาะท่านที่เกี่ยวข้องและ โกลด์ซิคในปีพ.ศ.๒๕๐๒เมื่อเดือนมกราคม นั้น เราจะเห็นว่า การที่จะออกมาตรา นั้น ได้มีการพิจารณากันอย่างถี่ถ้วน และใช้ เวลานาน เพราะเราย่อมทราบกันดีว่าการ ออกมาตราเป็นการมอบอำนาจตุลาการ ส่วนหนึ่งในกรณีที่จะมีการกระทำ การ บ่อนทำลาย อาจจะเพื่อระงับหรือปราบปรามเท่านั้น ในการที่จะมีการบ่อนทำลาย เป็นการมอบอำนาจให้แก่ฝ่ายบริหาร ให้สามารถใช้อำนาจตุลาการได้ ใน

LIART

เงื่อนไขที่เรากำหนดไว้ อันนี้จึงเป็นที่
ยอมรับว่าการกระทำของรัฐบาลโดยอาศัย
อำนาจตามมาตรา ๑๗ นั้น ก็ไม่อาจจะ
ฟ้องร้องได้อยู่ในคัวแล้ว ทั้งนี้มีปัญหา
ต่อไปว่า ถ้าเช่นนั้นแล้วเราจะออกกฎ
หมายนี้ไปทำไม เราควรจะรอศาลสั่งจะ
ได้หรือไม่ อันนี้กระผมขอกราบเรียน
ท่านประธานในข้อคิดเห็นของกระผมว่า
ก็น่าจะทำได้ เพราะว่าศาลอาจจะประทับ
รับฟ้องเสียก่อน เสร็จแล้วก็ให้จำเลย
แถลงคดีฟ้องหรืออะไรก็สุดแล้วแต่ แต่
เมื่อพิจารณาในข้อกฎหมายแล้ว ศาลนั้น
ก็อาจจะยกปัญหาข้อกฎหมายมาตีฟ้องก็
ได้ ยกฟ้องไปก็ได้ แต่การกระทำอันนั้น
เหมาะสมหรือไม่ ก็มีปัญหาต่อไป ทั้ง ๆ
ที่เรารู้แล้วว่า ถ้าเรายอมรับกันว่า การ
ดำเนินการตามมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญ
การปกครองนั้นเป็นการกระทำของศาล
เหมือนกัน ในการที่เราจะยอมให้ศาล
พิจารณา แล้วออกไปจนถึงข้อฟ้องอะไร
ทำนองนั้น เราจะเห็นว่าไม่เป็นธรรม
แก่ผู้ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ เหมือนกัน
ไม่เป็นธรรมอย่างไร เพราะว่าผู้ดำเนินการ
ตามมาตรา ๑๗ นั้น เป็นผู้ที่ดำเนินการ
เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินทั้งสิ้น

เช่น การยิงเป้าผู้ที่วางเพลิงบ้าง ยิงเป้า
ผู้ที่เป็นคอมมิวนิสต์บ้าง อันนี้เราก็ออม
ไว้กันแล้วว่า เป็นการกระทำเพื่อประ-
โยชน์ของแผ่นดินทั้งสิ้น และในปัจจุบัน
ก็เหมือนกัน เราก็ออมไว้โดยที่หลักฐาน
ที่ปรากฏที่ทราบ อันนี้กระผมจึงเห็นว่า
เราจะรอให้ผู้ตกเป็นจำเลย ของ ศาลนั้น
ต้องได้รับความทุกข์ทรมานไปโดยที่ว่าจะไม่
ควรจะเป็นเช่นนั้นหรือ และถ้าอาจจะ
เป็นจำเลยอยู่ไม่เพียงแต่ในวันสองวัน
อาจจะเป็นจำเลยตั้งแต่ศาลชั้นต้น ศาล
อุทธรณ์ ศาลฎีกา ก็ได้ อาจจะก็มีได้
อันนี้เป็นเรื่องซึ่งน่าควรถาม และ ระวัง
ถึงความ เป็น ธรรมแก่ผู้ ที่ ตก เป็น จำเลย
ของศาลในกรณีนี้ ฉะนั้นมีปัญหาคือไป
อีกว่า ถ้าเช่นนั้นใครเล่าจะเป็นผู้ที่ควร
จะแก้ไขและให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย
ได้ อันนี้กระผมก็ขอเสนอ ในความคิด
เห็นของกระผมว่า เป็นหน้าที่ของฝ่าย
นิติบัญญัติ คือ รัฐสภาเราเอง เพราะว่า
โดยเจตนาารมณ์ของการปกครองประเทศ
แล้ว เราชวนไปพิจารณาในระบบการ ปก-
ครองตามระบอบประชาธิปไตยแล้ว เราจะ
เห็นว่า ฝ่ายนิติบัญญัติก็ ฝ่ายบริหารก็
ฝ่ายตุลาการก็ต่างก็มีไว้เพื่อที่จะเป็น

การตรวจสอบและให้เกิดคุลยซึ่งกันและกัน ในขณะนั้นได้เกิดปัญหาขึ้นแล้ว ในระหว่างอำนาจทั้งสาม เพราะฉะนั้นก็เป็นสิ่งที่สมควรที่สภา ซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและเป็นผู้ยอมรับเอาธรรมนูญ การปกครองนั้นมาปฏิบัติตาม จนกว่าจะ เสร็จหรือจะได้ทำรัฐธรรมนูญใหม่ ซึ่งเราว่าในปีหน้าหรืออะไรทำนองนั้น เพราะฉะนั้นจึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติหรือสมาชิกผู้มึ่เกียรติทุกท่านท่านนั้นที่อยู่ ณ ที่นี้ที่จะต้องพิจารณาให้ความ เป็นธรรม และสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติที่ท่านสมาชิกผู้มึ่เกียรติได้เสนอมาน มา และก็ช่วยเหลือผลักดันกล่าวในชั้นต้น ที่กระผมกราบเรียนมานี้ กระผมก็อยาก ใครจะขอเสนอให้ท่านสมาชิกผู้เสนอร่าง ถ้าเห็นด้วยก็ควรจะไปแก้ไข ในเหตุผลของ ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นเสียด้วย ขอให้ระบุงไปให้ชัดว่า การใช้อำนาจนี้ เป็นการใช้อำนาจตุลาการนั่นเอง ไม่ใช่ เป็นการใช้อำนาจอื่นใดทั้งสิ้น ซึ่ง หมายถึงอำนาจศาลนั่นเอง ถ้าท่านประธานได้ยอมรับความจริง และท่านสมาชิกผู้มึ่เกียรติ ได้สำนึกความจริง ในเรื่องนี้ กระผมก็คิดว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับ นี้ก็จะผ่านไปด้วยดี ขอขอบคุณ.

หลวงประกอบนิติสาร : วันนี้ บรรรอากาศสภาผู้สภาขึ้น ๆ มี ๆ อะไร นึกหน่อย มีการโต้เถียงกันถึงความสุจริตใจของผู้เสนอผู้คัดค้านอะไร สำหรับ ข้าพเจ้านั้นขอเรียนว่าข้าพเจ้ารู้จักใจท่าน ผู้เสนอ รู้จักใจท่านผู้รับร้องทุกคนเป็นอย่างดีว่าทำกรครั้งนี้ด้วยบริสุทธิ์ใจ ร้อยเปอร์เซ็นต์ และข้าพเจ้าเชื่อต่อไปถึง ที่ท่านรับร้องว่าที่ท่านเสนอมานี้ไม่มีใคร ใช้ให้ท่าน เสนอนี้ ข้าพเจ้าเชื่อจริง ๆ เพราะท่านได้เคยเสนอกฎหมายมาแล้ว ด้วยความเจตนาดีเพื่อความเรียบร้อย ของบ้านเมือง ซึ่งก็ได้ผ่านสภานี้ไปด้วย ดี แต่ว่าเราจะมานั่งมองแต่ว่าพวกเรา เพื่ออย่างนั้นเพื่ออย่างนี้เป็นกรเพียงพอ หรือยัง คนภายนอกเขามองพฤติการณ์ นี้เป็นอย่างไร เขามองว่าใครเป็นผู้รับ ร้อง ผู้รับร้องทำงานที่ไหน แล้วเขาก็ อาจคิด นี้ข้าพเจ้าไม่ไ่ยืนยันว่าคิด อาจ คิดไปว่าทั้ง ๆ ที่มาบอกสภาว่าข้าพเจ้า เสนอเอง ซึ่งข้าพเจ้าขอว่าข้าพเจ้าเชื่อ แต่คนอื่นเขาอาจจะบอกว่าเป็นทางนัยก- รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีกระซิบกระ- ซาบให้เสนอกระมังนี่คือเป็คของให้เขา สงสัยได้ ข้าพเจ้าไม่ไ่ตีความความว่าคือ เป็นเช่นนั้นเป็คของได้ และคนอื่นเขาพูด

กันเช่นนั้น แล้วถ้ามีทางโตไปบอกเขาว่าไม่จริงหรือทว่านี่ รับรองจากสภาด้วยว่าเจอนั้นมีเกียรติแล้วควรจะให้เอาเสนอโดยบริสุทธิใจอย่างที่เขาเชื่อจริง ๆ ก็จะเป็นการดี ปัญหาที่สภานี้ควรพิจารณาไม่ใช่อยู่ที่ว่าคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ได้สั่งตามมาตรา ๑๗ นั้นเป็นคำสั่งที่ชอบหรือไม่เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปรายมาเมื่อก่อนว่าเมื่อมีรัฐธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักรฉบับปัจจุบันอยู่แล้ว อันเป็นรัฐธรรมนูญที่ได้มาด้วยอำนาจปฏิวัติและตราบให้รัฐธรรมนูญนี้เป็นการปกครองด้วยอำนาจปฏิวัตินั้น ข้าพเจ้าไม่เชื่อได้แย่งอะไรแม้แต่คนเดียว และที่ข้าพเจ้านั่งสภานี้ ข้าพเจ้าก็มานั่งเพื่อให้อำนาจปฏิวัติสิ้นสุดผลอย่างแน่นอน แต่ว่าที่กล่าวว่าอำนาจตามมาตรา ๑๗ เป็นอำนาจตุลาการด้วยนั้น ข้าพเจ้ายังสงสัยในฐานะเป็นนักนิติศาสตร์ ข้าพเจ้าสงสัย เพราะว่ารัฐธรรมนูญการปกครองเป็นอะไร เป็นกฎหมายฉบับหนึ่ง แต่เป็นกฎหมายอันสูงสุดซึ่งเป็นหลักของกฎหมายทั่วไป ถ้ากฎหมายอื่นใดมาขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญการปกครองแล้ว กฎหมายฉบับนั้นย่อมเป็นโมฆะไป แต่ที่จะกล่าวว่ากฎหมายนั้น

รวมอำนาจตุลาการ อำนาจบริหาร ตลอดจนอำนาจนิติบัญญัติเข้าไปรวมอยู่ในท่านนายกรัฐมนตรีนั้น ข้าพเจ้าก็เข้าไปไกลเกินไป ตามที่ท่านอภิปรายมาท่านก็บอกว่า เพราะฉะนั้นคำสั่งนายกรัฐมนตรีจึงสมบูรณ์ทุกประการ เปรียบประกาศ คำพิพากษาศาล ๓ ศาลยื่นตามกัน นั้นก็เป็นทรรณะของนักนิติศาสตร์ซึ่งท่านเป็นผู้หนึ่ง แต่นักนิติศาสตร์อื่นอาจไม่เห็นด้วย อย่างน้อยถ้ามีศาลอื่นมีประเด็นว่าคำสั่งของท่านนายกรัฐมนตรีนั้นเป็นการใช้อำนาจตุลาการหรือไม่ เสมอด้วยคำพิพากษาศาลหรือไม่ ก็เป็นปัญหากฎหมายอีก แล้วปัญหากฎหมายนั้นใครเล่าเป็นผู้ชี้ตามระบบการปกครองที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้แม้แต่อยู่ในระบอบปฏิวัติก็ตามก็ยังเห็นไม่พินิจว่าเรามีศาล การจะวินิจฉัยว่าใครทำอะไรลงไป ชอบด้วยกฎหมาย หรือผิดด้วยกฎหมาย และมีโทษอย่างไร รับผิดชอบอย่างไรหรือไม่นี้ เราต้องยอมรับกันว่าตั้งที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ก็อยู่ในอำนาจศาล ที่ท่านทำท่าน นายกรัฐมนตรีและท่านผู้นอกหลายท่านถูกฟ้อง ซึ่งข้าพเจ้าฟังดูแล้ว ก็รู้สึกที่ท่านสมาชิกจะมีความวิตกอยู่ว่าอาจจะเปลืองปลา ไป ถึงแม้ ก็ ขอนี้ ข้าพเจ้าอยากที่จะขอความกรุณาว่าคำว่า

“ฟ้อง” แปลว่าอะไร “การเป็นจำเลย” แปลว่าอะไร การฟ้องนั้นไม่ใช่ข้ออื่น เป็นเรื่องราวร้องทุกข์อย่างหนึ่งซึ่งกฎหมายให้เป็นสิทธิของประชาชนที่จะร้องได้ในเมื่อคิดว่าตนได้ถูกทักละเมิดหรือได้ถูกทัศนคติหรือสิทธิโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างไรก็ไปร้องต่อศาล แต่การร้องนั้นตามวิธีพิจารณาต้องมีข้อฝ่ายหนึ่ง ไม่ใช่ร้องฝ่ายเดียว อย่างจะขอเป็นผู้จัดการมรดกเพราะ นั้น ไม่เกี่ยวกับคนอื่นจะไปทำอะไรอยู่ที่ไหนตายไปก็ได้มรดกมาก็ไปขอศาลตั้งผู้จัดการมรดก แต่ถ้าแม่จะมีใครคัดค้าน ศาลก็ส่งให้ไปฟ้องกันเหมือนกัน คำว่า “ฟ้อง” และคำว่า “จำเลย” นั้นบางทีมองกันเกินไป พอดตกเป็นจำเลยรู้สึกเป็นผู้เสียหาย ความจริงในธรรมชาติของกฎหมาย การเป็นจำเลยไม่ใช่ผู้เสียหาย การเป็นจำเลยหมายความว่า การเข้ามาเป็นคู่กรณี บางทีคนที่เขาฟ้องกันอยู่ที่ไหน ระหว่างคน ๒ คน คนที่ ๓ นอกเหนือกระทบกระเทือนข้าพเจ้าด้วยก็ยื่นคำร้องเข้าไปขอเป็นโจทก์หรือขอเป็นจำเลยร่วม คือเป็นคู่ความนั่นเอง ท่านเราเรียกว่าจำเลย ก็ฟังเป็นของเสียหาย เพราะฉะนั้นในการที่คนไปขอรับคำวินิจฉัย

ของศาลนั้นต้องมีข้อฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีข้อฝ่ายหนึ่งเราเรียกว่าเป็นโจทก์ นั้นเป็นจำเลย บางทีเป็นจำเลยฟ้องแย้งกลับเป็นโจทก์ฟ้องแย้ง นี่จำเลยฟ้องแย้งว่ากันไป นี่ไม่ใช่ข้อเสียหายอะไรเลย ที่นี้การพิจารณาว่า พระราชบัญญัติที่ข้าพเจ้าคิดว่าต้องพิจารณาหลายแห่งหลายมุม จะพิจารณาในด้านกฎหมาย คือนิติศาสตร์ด้านเดียวไม่ได้ ต้องพิจารณาด้านรัฐศาสตร์ ด้านการเมือง ไม่ใช่การเมืองของไทย การเมืองระหว่างประเทศด้วยเข้าไป ทุกแง่ทุกมุม จึงจะเป็นการสมควร ข้าพเจ้ายอมรับว่าในภาวะคับขัน ความจำเป็นใหญ่ยิ่งเพื่อความปลอดภัยของประเทศชาตินั้น นิติศาสตร์ต้องหลักทางให้รัฐศาสตร์ นี่ข้าพเจ้าไต่ยืนยันมาหลายหนแล้ว แต่ว่าในการที่นิติศาสตร์จะยืนยันให้รัฐศาสตร์นั้น จะหลักทางให้รัฐศาสตร์นั้น หลักได้แก่ไหน สมควรหลักหรือไม่ เป็นเรื่องต้องดูกัน นี่และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีรูปโฉมที่เป็นว่านิติศาสตร์หลักทางให้รัฐศาสตร์ ท่านบอกว่าเมื่อออกกฎหมายไปแล้ว ประโยชน์คนสองคนสามคนหรืออย่างมากก็ไม่เกินร้อยคนนี่ต้องเสียไปนี้ เมื่อมีความ

LIRT

ชั้นแยกอำนาจตุลาการออกไปเช่นเดียวกับประเทศที่เจริญแล้วทั้งหลายในโลก รัฐบาล แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งยังสมบูรณาญาสิทธิราช ก็ยังไม่ใช้อำนาจตุลาการ เว้นแต่ในชั้นสุดท้ายก็ คือเมื่อศาลฎีกาจะประหารชีวิตใคร ต้องกราบบังคมทูล แล้วก็ทรงพระราชวินิจฉัย แต่ว่าเมื่อได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ แล้ว อำนาจเช่นนั้น อำนาจตุลาการของพระมหากษัตริย์นั้นก็ไปอยู่กับศาลโดยสมบูรณ์ ส่วนอำนาจพระราชทานอภัยโทษนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง ไม่ใช่ อำนาจตุลาการ นี้วิวัฒนาการเป็นอย่างนั้นมา เราก็ออมรับว่าอำนาจตุลาการนี้เป็นของศาลเรื่อยมา บัดนี้เราจะมาออกกฎหมายว่า ในพฤติการณ์อย่างนี้ ที่ท่านนายกรัฐมนตรีสั่งไปโดยอำนาจตามมาตรา ๑๗ อย่างนี้ ฟ้องไม่ได้ นี้ก็ยอมรับกันแน่ ๆ ว่าเราถอนอำนาจตุลาการมาส่วนหนึ่ง เป็นการควรกระทำหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นจะต้องกล่าว ท่านสมาชิกในที่นี้ก็เป็นปัญชานที่จะกักกันได้ แต่ที่ข้าพเจ้าอยากจะกราบเรียนต่อท่านประธานนั้น ออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้ว เป็นสิ่งที่ท่านผู้

เสนอและผู้สนับสนุนภาคคิดหรือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๘ เสร็จสงคราม สภาออกกฎหมายเรื่องอาชญากรรมสงครามออกมา ผลสุดท้ายศาลฎีกาพิพากษาว่ากฎหมายนั้นเป็นโมฆะ เมื่อไม่เข้าไม่นามานเอง หลังจากปฏิวัติตัวเอง ได้มีคดีเกิดขึ้นฟ้องร้องกันในศาล เนื่องจากกฎหมายเก่าที่ออกมาก่อนการปฏิวัติ ให้กรรมการหรือบุคคลที่ถึงเป็นคณะไปพิจารณาว่า โฉนดที่ออกไปแล้วของใคร นี้ใช้ได้ตามกฎหมายหรือไม่ เป็นธรรมหรือไม่ ถ้าไม่เป็นธรรม ก็ออก ใหม่ ออก เลิก ฉบับเดิมที่เราเรียกกันนั้น ๆ ว่า เป็นกฎหมายฉีกโฉนด เมื่อมีการปฏิวัติแล้วก็มีคดีฟ้องกันในศาล ศาลก็พิพากษาว่าในการที่ไปถึงคณะบุคคลมาที่ยึดโฉนดเขานี้เท่ากับตั้งศาลขึ้น อีกศาลหนึ่งพิจารณา ข้อพิพาทระหว่างบุคคล เป็นการนอกเหนือประเพณีการปกครองของประเทศไทยซึ่งเป็นอำนาจศาล เพราะในธรรมนูญทุกฉบับมีว่า การพิจารณาพิพากษาคดีนั้นเป็นอำนาจของศาลโดยเฉพาะ ศาลจึงเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ที่ตั้งกรรมการเช่นนั้นเป็นโมฆะ ใช้บังคับไม่ได้ ก่อนหน้าออกนิติน้อยย่อนั้นไป ก็มีเรื่องเวลานี้ที่

LIART

ดิน เพื่อสร้างท่าเรือ เพื่อประโยชน์ใน
ท่าเรืออะไรนี้ เวเนคืนเขาแล้วก็ได้
ใช้ให้สัมประโยชน์ เมื่อพ้นกำหนด ๕ ปี
สภาก็ต้องมาออกกฎหมายเอาที่ดินกลับคืน
ไปให้เขา ในวันที่เดียวกันก็ออกกฎหมาย
อีกฉบับหนึ่งเวเนคืนมาอีก เหตุที่ต้อง
เวเนคืนกลับเพราะว่า ศาลพิพากษาว่า
การเวเนคืนนั้นใช้ไม่ได้ก็ต้องเวเนคืนกลับ
ในวันที่เดียวกันออกกฎหมายเวเนคืนกันอีก
กำหนดค่าทดแทนย้อนหลัง ไปตั้งกี่ปี ๆ
นะ ศาลก็พิพากษา บอกว่ากำหนดราคา
เขาไม่ใช่เป็นธรรม ไม่สมกับที่รัฐธรรม-
นูญเคยบัญญัติไว้ว่า การเวเนคืนนั้นต้อง
ให้ค่าทดแทนอันเป็นธรรม ศาลก็บอกว่า
ส่วนนั้นใช้ไม่ได้ ที่ให้เขาดูเหมือนว่าหนึ่ง
๒๐๐ บาท แล้วศาลเห็นว่าราคาปัจจุบัน
๘๐๐ กว่าบาทอะไร ศาลก็เลยพิจารณา
ให้ ๘๐๐ กว่าบาท เพราะฉะนั้นที่เรานึก
กันว่าเราออกกฎหมายอะไรไปแล้วยังกับ
ได้นี้ ข้าพเจ้าย่อมจะขอกราบเรียนว่า
ไม่เสมอไป เพราะมีตัวอย่างมาแล้ว
กฎหมายที่ออกไปศาลบอกว่าเป็นโมฆะ
ไม่ใช่ในประเทศเราประเทศเดียว ใน
อเมริกานับย่อยทีเดียว ประธานาธิบดี
ทำอะไรไป อ้าว ศาลบอกเกินรัฐธรรมนูญ
นูญเสียอีกแล้ว ไม่มีอำนาจเสียอีกแล้ว

รัฐสภาออกกฎหมายนั้นมา ออกกฎหมาย
นั้นมาศาลก็บอกโมฆะเสียอีกแล้ว
นี่เพราะฉะนั้น ในหลักของนิติศาสตร์
หลักของนิติบัญญัติก็ตาม เราออกกฎ-
หมายนั้นไปแล้ว ท่านนึกหรือว่าจะต้อง
เป็นไปอย่างที่ท่านออก เอาเกินตรงเบี่ยงละ
เวลานั้นก็คิดฟ้องแล้วที่ศาลแพ่ง ซึ่ง
ข้าพเจ้าไม่ได้ชอบใจในการที่ท่านนายกร
รัฐมนตรีถูกฟ้อง ทุกที่ผู้ปฏิบัติการตาม
กฎหมายให้อำนาจไว้และด้วยสุจริต
ข้าพเจ้าย้ำว่าด้วยสุจริต ที่ท่านนายกร
รัฐมนตรีทำไปแล้วมาถูกฟ้องนี้ ไม่ใช่
ข้าพเจ้าชอบ เหมือนกับตำรวจหนีออกไป
ปราบผู้ร้าย แล้วก็ไปยิงผู้ร้ายตาย ตำรวจ
ถูกฟ้องที่ไร ข้าพเจ้าก็รู้สึกเศร้าใจทุกที่
เหมือนกัน แต่ว่าข้าพเจ้าก็บอกว่าเอา เขา
ถูกฟ้องกฎหมายก็มีนี้ ไปต่อสู้แสดงความ
บริสุทธิ์ชี้ ก็เป็นโอกาสอย่างนั้น ทนเรื่อง
นี้ท่านนายกรรัฐมนตรีถูกฟ้อง แล้วบรรดา
ผู้ปฏิบัติตามคำสั่งนายกรรัฐมนตรี หรือ
เนื่อง จากคำสั่งนายกรรัฐมนตรีนั้นถูก
ฟ้องแล้ว ศาลรับฟ้องแล้วที่ศาลรับฟ้องนี้
โปรดเข้าใจให้ได้ว่า ศาลไม่รับฟ้องไม่ได้
ในวิธีพิจารณาความแพ่ง บอกว่าเขาฟ้อง
เขาอ้างว่าเขาเป็นผู้เสียหาย ถูกกระทำให้
เสียหายจะจริงจะเท็จยังไม่ใช้เวลาศาลจะ
วินิจฉัย เมื่อเขาอ้างแล้วว่า เขาถูกละเมิด

LIRT

เขาฟ้องใครเป็นจำเลย แม้แต่เห็นได้อย่าง
 แห้งแกว่า เรื่องนี้แก่งฟ้องกันนี้ ศาล
 ทำอะไรไม่ได้ ในวิธีพิจารณา ซึ่งเป็น
 กฎหมายวิธีสบัญญัติ บัญญัติไว้แน่นอน
 ศาลทำอะไรไม่ได้ นอกจากต้อง ประทับ
 ฟ้องหมายเรียกจำเลย เว้นแต่ว่าที่ฟ้อง
 นั้นอ่านดูแล้ว ไม่เข้ากฎหมาย อะไร เลย
 อย่างนั้นก็ช่วยไม่ได้ แต่ถ้าเข้ารูปกฎหมาย
 แล้ว เขาอ้างว่าการกระทำของท่านนาย
 รัฐมนตรี ไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย เขาอ้างทำ
 ให้เขาเสียหาย เขาขอให้ศาลบังคับให้
 ชดใช้ค่าเสียหาย นี่เข้ากฎหมายลักษณะ
 ละเมิด กฎหมายลักษณะละเมิด บอกว่า
 “ผู้ใดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำ
 โดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย ให้ผู้อื่นเสียหาย”
 นะ ท่านว่าผู้นั้นละเมิด เขาก็
 อาศัยกฎหมายตราหน้าฟ้อง ศาลทำอะไร
 ศาลไม่มีทางอื่น ศาลก็ต้องรับฟ้อง แล้วก็
 หมายเรียก คือ แจ่งให้มาแก้คดี ไม่ใช่
 ให้ไปศาล ให้ไปแก้คดีนี้ เพราะฉะนั้น
 โปรดอย่านึกว่า กฎที่ศาลรับฟ้องไว้
 ผิดไปแล้ว อะไรไปแล้วถ้าเป็นอย่างที่ท่าน
 สมาชิกคนสุดท้ายอภิปราย บอกเดี๋ยวนี้
 อำนาจตุลาการในเรื่องนี้ ได้มาอยู่กับท่าน
 นายกรัฐมนตรีแล้ว ท่านนายกรัฐมนตรี
 กระทำไปนี่ เหมือน กับคำพิพากษาศาล

ชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกาแล้ว ก็นั่นเป็น
 เรื่องที่ท่าน นายกรัฐมนตรี จะไปสู้กันใน
 ศาล ค่อยยื่นคำให้การ บอกว่าอำนาจอธิป-
 ไทยที่ศาลนี้ คือ อำนาจตุลาการนั้นมาอยู่ที่
 ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าใช้โดยถูกต้อง ถ้า
 ศาลเห็นด้วย ศาลก็สั่งยกฟ้องตุมไป ก็
 หมดเรื่อง. ไม่เห็นด้วยก็พิจารณากันไป
 ทั้ การพิจารณานี้ จะช้าจะเร็วนี้ เรา
 พูทไม่ได้ อย่างนี้กว่าจะต้อง ๑๐ ปีอย่าง
 ท่านนี้ก็จะอาจวันเดียวก็ได้ เพราะศาล
 ทั้งเยอะแยะ ข้าพเจ้าก็เคยเป็น เรียกมา
 ช้ ๒ สถาน นี้ว่าอย่างไร นั้นว่าอย่างไร
 เสร็จแล้ว ไม่ต้องสืบพยาน ข้อกฎหมาย
 ตัดสินยกฟ้องตุมก็ได้ นี่เพราะฉะนั้น
 อย่างนี้กว่าต้อง ๑๐ ปีเสมอ แล้วก็อย่าง
 ไรก็ตามเถอะ ที่การถูกฟ้องคราวนี้ ไม่
 ใช้ฟ้องส่วนตัว ฟ้องในฐานะที่เป็นนาย
 รัฐมนตรี ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ
 การ อัยการก็มีหน้าที่แก้ต่าง เยอะแยะ
 ไป ผู้ไปเป็นกรรมการอุทธรณ์พิจารณา
 อุทธรณ์ ในเรื่องประมวลรัษฎากรถูกฟ้อง
 ไม่ได้ฟ้องส่วนตัว แต่ถ้าฟ้องส่วนตัว
 ก็เรื่องของศาลพิจารณาน่า นี่เขาทำไป
 ในหน้าที่ราชการ ต้องรับผิดชอบส่วน
 ตัวหรือไม่ ศาลช้ทั้ ที่ข้าพเจ้าว่า คง

LIRT

บัญชาแต่กันว่า เราออกกฎหมายไปแล้ว เป็นอย่างเราต้องการหรือไม่ นี่เรื่องเป็นอย่างนี้ครบทำนุประธาน ศาลรับฟ้องแล้ว เราออกกฎหมายคุมไป ประกาศราชกิจจานุเบกษาเป็นไปได้ไหม ข้าพเจ้าอยากจะถามเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติละ ท่านผู้เสนอนี้ เป็นนักกฎหมายด้วยกันนี้ ถ้าท่านเป็นศาล ท่านจะทำอย่างไร เป็นศาลก็ ๑. เอาพระราชบัญญัติมาอ่านดู อ้อ เขาบอกให้เจ้าหน้าที่ เป็นศาล ทำอย่างไร ท่านนึกว่าศาลส่งเจ้าหน้าที่ เสมออย่างนั้นหรือ ข้าพเจ้าไม่เห็นอย่างนั้น บางคนที่เป็นผู้พิพากษาเจ้าของสำนวน หรือคณะอะไรก็ตาม ก็เห็นว่า อ้อ เมื่อเขาส่งให้เจ้าหน้าที่ ก็เจ้าหน้าที่ อีกคนหนึ่งเขาบอกว่า เขาเห็นว่าจริง ส่งให้เจ้าหน้าที่ แต่กฎหมายฉบับนี้ สมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ โหมะหรือไม่โหมะ ถ้าเขาจะคิดว่าธรรมนูญการปกครอง มาตรา ๑๗ บอกไว้ว่า เมื่อนายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะส่งมาตรการใด ๆ ก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการระงับปราบปรามการบ่อนทำลายต่าง ๆ นานา ที่กล่าวในมาตรา ๑๗ นี้ เขาบอกว่าในธรรมนูญการปกครองนั้น

บัญญัติเพียงว่า ให้ถือเป็นการชอบด้วยกฎหมาย แต่การให้ถือเป็นการชอบด้วยกฎหมายนี้ ไม่ได้มีคำที่บอกว่าจะห้ามฟ้องร้อง ไม่มีคำที่บอกว่าจะส่งถูก ส่งผิดก็ไม่ให้ฟ้อง ไม่มีคำเช่นนั้น และไม่มีคำใดที่บอกว่าศาล ไม่มีอำนาจพิจารณาว่า คำสั่งนั้นถูกหรือผิด ไม่มีในคราวนี้กฎหมายนั้นมาบอกว่าส่งไปแล้วโดยในกฎหมายนี้ ไม่ได้กล่าวว่าจะส่งถูกหรือส่งผิดก็ฟ้องไม่ได้ นี่เป็นการแก้ธรรมนูญการปกครองใช้ใหม่ ธรรมนูญการปกครองแก้ไขไม่ได้แก้ด้วยพระราชบัญญัตินี้ ข้อว่านี้ก็ไม่ได้แก้ธรรมนูญการปกครอง เพราะตัวธรรมนูญการปกครองมีอยู่แล้วใครจะมาเขียนกฎหมายเป็นทำนองบอกไปแก้ไขแก้กฎหมายความว่าทั้งเพิ่มเติม นี้ถ้าสมมติว่าศาล เห็นอย่างนั้นจะว่าอย่างไร เขาก็ส่งว่าศาลได้พิจารณากฎหมายนี้แล้ว เห็นว่าใช้บังคับไม่ได้ให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป เขาส่งได้ไหม เขาส่งได้ศาลสั่งได้ ท่านบอกให้ดำเนินการพิจารณาต่อไป เป็นคำสั่งชนิดไหน เป็นคำสั่งชนิดที่ไม่ทำ ให้คดี ถึงที่สุดในพื้นที่นั้นวัน เราเรียกกันว่าคำสั่งในระหว่างพิจารณาอุทธรณ์ไม่ได้ อุทธรณ์ไม่ได้ การพิจารณาต้องดำเนินไปถ้าศาลสั่งเช่นนั้น

และท่าน คิดหรือว่า ถ้าศาลสั่งดำเนินการพิจารณาต่อไป ทางฝ่ายจำเลยจะยกเอา ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นหลักกอกแจบอกเอี่ยม พระราชบัญญัติแล้วฉัน ไม่ ไปศาล ไม่ ทำอะไรหมกทำอย่าง นั้นได้หรือ ในการดำเนินคดีทำไม่ได้ก็ต้องเข้าสู่ ต้องยื่นคำให้การ ซึ่งข้าพเจ้าได้ทราบจาก หนังสือพิมพ์ว่าเวลานี้กำลัง ขอผลคดีย่อย คำให้การนี้ ก็ต้องยื่นคำให้การ หรือ เมื่อพ้นระยะยื่นคำให้การ ก็ต้องไปนัดขึ้นสองสถาน ไปปรากฏต่อหน้าศาลเขียน ประเด็นกัน กำหนดข้อนำสืบ นำพยาน ไปสืบไปซักถามพยาน และ ในที่สุดศาลล่างตัดสิน ๆ แล้วก็อย่างใด อย่าง หนึ่งก็ ความที่อุทธรณ์ได้ฎีกาได้ ก็เป็นไปอย่างที่ท่านไม่ยากให้ไปแต่ต้องไป วิถีทางของกฎหมายต้องไป ทั้งนี้ในท่านกลับกันละ สมมติว่าศาลบอกว่า อ้อเขาบอกให้จำหน่ายคดี ส่งจำหน่ายตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ท่านคิดว่าสิ้นสุดแค่นั้นหรือไม่สิ้นสุดเลย อีกฝ่ายหนึ่งเขายื่นอุทธรณ์ คำสั่ง เขายื่นอุทธรณ์ คำสั่งว่าไม่ถูกตามกฎหมาย เพราะพระราชบัญญัติฉบับนั้น ๆ ก็ฉบับที่ต่ออยู่นั้นเป็นโมฆะ เขาจะอ้างเหตุอะไรก็ตามเถอะ ท่านเป็นศาลท่านทำอย่างไร โปรดอย่าลืม

ว่าอุทธรณ์นั้นเป็นอุทธรณ์คำสั่ง และคำสั่งอันนั้นเป็น คำสั่ง ชนิดที่ทำให้คดีถึงที่สุด ประมวลกฎหมาย วิชพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่าเป็น คำสั่งซึ่งอุทธรณ์ได้ เขาอุทธรณ์คำสั่ง ท่านเป็นศาลแพ่ง ท่านทำอย่างไร ไม่รับเขาหรือไม่ได้ ไม่รับก็ผิดผิดวิธีพิจารณา ถ้าไม่รับเขาก็อุทธรณ์คำสั่งไม่รับอีก ถ้าศาลแพ่งไม่ยอมรับเขาก็ไปยื่น ศาลอุทธรณ์อะไรไปอย่างนี้ นี้นิรูปการบอกว่าคุณที่ไหลน จะให้หยุด นั้นวิธีอื่น ที่จะให้หยุดถ้ามี ๆ แต่ไม่ใช่วิธีที่ท่านเสนอให้เราพิจารณาอยู่นี้ เพราะหยุดไม่ได้ ทั้งนี้ถ้าเขาอุทธรณ์คำสั่ง จำหน่าย คดีขึ้น ไปศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ ก็มีได้สองอย่าง ๑. ยื่นตามว่าการส่งจำหน่ายถูกแล้ว คู่ความก็ฎีกา ไปศาลฎีกาอีก ยื่นฎีกาได้ก็ถือว่าคำสั่งทั้งอุทธรณ์ และ ศาลแพ่งนั้นผิด เพราะกฎหมายนั้นเป็นโมฆะ คดีก็ต้องไปสู่ศาลฎีกา โดยกลับกันถ้าศาลอุทธรณ์ กัดหรือในกรณีไปสู่ศาลฎีกา ศาลฎีกาก็ตัดสินลงมาว่ากฎหมายนั้นโมฆะ ให้พิจารณาต่อไปก็ต้องพิจารณา ถ้าเขาบอกว่าไม่โมฆะสมบูรณ์แล้วก็หยุด ถ้าศาลฎีกาตัดสินว่าสมบูรณ์แล้วก็หยุด แต่ว่ารูปคดีนั้นไม่หยุดอย่างที่ท่านนี้ และโดยวิธีที่

LIRT

ท่านนึกพอเสร็จแล้ว นักไปตามวิถีทางของกฎหมายเรื่อยไปอย่างนี้ เพราะฉะนั้น อย่างนี้กว่าออกอันนี้ไปแล้ว ศาลแพ่งต้องสั่งจำหน่าย อาจจะมีข้อคิดที่มากมาย นี้เราคิดไว้ในทางที่ว่าตรงกันข้ามกับแนวความคิดที่เราต้องการให้เป็น ถ้าแม้ว่าเป็นได้ อย่างที่ท่านต้องการแล้วข้าพเจ้าจะสนับสนุนเพราะข้าพเจ้าบอกว่าถ้าคิดหัวสิงให้ลิงมารวดครันข้าพเจ้าเอา แต่ว่าไม่เป็น อย่างที่ท่านคิด นอกจากจะบอกว่าเป็นการผนวกเป็นการเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ แล้วศาลอาจจะคิดอีกก็ได้ อย่างที่ข้าพเจ้าเรียนท่านประธานเมื่อ ตะ กะ ๖ ปีที่แล้ว กฎหมายไทย ประวัติศาสตร์ไทยสืบเนื่องมาตั้งแต่ครั้งโบราณโบราณ อำนาจของศาลนี้จะรับฟ้องในเมื่อคนเขาอ้างว่า เขาถูกระหัดละเมิดด้วยผิดที่กฎหมายนี้ศาลต้องรับแล้วเสร็จแล้วร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในร่างของท่านนี้บอกว่าการ ที่นายกรัฐมนตรืส่ง ๆ ไปอย่างนั้นห้าม ฟ้องนี้ ในร่างพระราชบัญญัติก็ไม่ได้มีบอกว่าจะไป การสั่งห้ามฟ้องร้องนะ เป็นคำสั่งโดยชอบหรือไม่ แม้แต่ไม่ชอบก็ห้ามฟ้องร้องไม่ได้เขียน ที่นเรามาเป็นนักกษัตริย์ เราเป็นสภาน เรานิติบัญญัติกฎหมายไป นี้บอกว่าคุณเขาทำถ้าทำถูก ห้ามฟ้องไม่

เป็นไรหรอก แต่บอกได้ถึงทำผิดก็ห้ามฟ้องด้วย นี้เราเขียนลงไหม เขียนไม่ลง ถ้าเขียนลง ลงไปช่วยกันแก้รัฐธรรมนูญ การปกครองดีกว่าในมาตรา ๑๗ เสนอญัตติแก้รัฐธรรมนูญการ ปกครองตามมาตรา ๑๗ แล้วเรามาพิจารณากันว่าจะเอาเป็นตัวรัฐธรรมนูญการปกครองชั่วคราวหรือไม่ แต่การที่มาออกร่างพระราชบัญญัติแล้วก็ไม่บอกด้วย อ่านนะอ่านได้สองอย่าง ถ้าอ่านห้ามฟ้อง ถ้าอ่านว่าแม้แต่การปฏิบัติ นั้น เป็นการ ปฏิบัติ โดยไม่ชอบก็ห้ามฟ้องนี้เอา สมมติว่าเราเขียนลงชอบเขตมีแก่ไหน ในกรณีที่เรากำลังพิจารณาอยู่นี้ พวกเราไม่ใช่เฉพาะตัวข้าพเจ้า ตัวท่านพวกเราทั้งหมดนี้เชื่อร้อยเปอร์เซ็นต์เชื่อว่า ท่าน นายกรัฐมนตรี ท่านส่งไปนี้เพื่อบ้านเพื่อเมืองด้วยบริสุทธิ์ใจด้วยความเรียกร้องของราษฎรด้วยหวังประโยชน์ต่อแผ่นดิน อย่างที่เรามาถึงกันอยู่นี้ ไม่มีปัญหาอะไรเลย ที่นศวที่เราเขียนไม่เป็นเช่นนั้น ศวที่เราเขียนบอกว่าเมื่อส่งไปแล้ว ฟ้องไม่ได้ นี้ผลยกหน้า ข้าพเจ้าไม่อยากจะกล่าวว่า ท่าน นายกรัฐมนตรี เพราะว่าเราไม่ได้ฟังนะ มะรืนนี้ ใครเป็นนายกรัฐมนตรีก็ไม่รู้ ใครเป็นนักไม่รู้อีก

คือ ไปเกิดมีการกระทำชนิดที่เราเห็นว่า เอ๊ะ อ้ายนี้ออกหน้าอย่างแจ๋วแห้ว นี้อ่า แก๊งเขา หรือว่าทำผิดเขาคนนี้อยู่สภา ประชุมกันวันนี้ออกคำสั่งมาตรา ๑๗ ว่า ในวัน ที่นั้น-ๆ เวลาวันที่เที่ยว ไปบ่อน ทำลายอยู่ที่โคราช ขอนแก่น ทั้ง ๆ ที่ พวกเราวันนี้ยังไม่ยอมว่ามีกรณีเช่นนั้น ขึ้นมา ทำอย่างไร กฎหมายคุ้มครองไปแล้ว เราให้กันถึงขนาดนั้นหรือ เรานึก แต่ว่าความบริสุทธิ์ของท่านนายกรัฐมนตรี นี่เราเชื่อกระตุนให้เราออกกฎหมายนี้ แต่ว่าเรากระตุนออกกฎหมายที่เปิดช่องโหว่อย่างนี้ ข้าพเจ้าจึงว่าพิจารณา นิติศาสตร์อย่างเดียวกันพอ รัฐศาสตร์ อย่างเดียวกันพอ นิติบัญญัติก็ไม่ต้องพิจารณาถึงการเมือง ระหว่างประเทศ ชื่อเสียงของบ้านของเมืองเราด้วย เราออกกฎหมายนี้ ไปทั้ง ประเทศ ในโลกนี้ เขามองเราอย่างไร ข้าพเจ้าคิดว่ามันทางอื่นดีกว่านี้ ไม่ใช่ทางนี้ ทางนี้ล่อแหลมต่อการถูกครหา เฉพาะอย่างยิ่งเกิดคดีฟ้องร้อง ถ้าไม่ฟ้องกันแล้วละก็ไปอีกอย่างหนึ่ง ฟ้องกันแล้ว เขาบอกว่าคนทั้งโลก เวลาเขาทราบข่าว เขาทราบอย่างเราหนึ่ง ฟังการ ตกเตียงกันในวันนี้หรือ

เปล่า เขาทราบแต่ผล เขาทราบแต่คำวิจารณ์หนึ่งสื่อพิมพ์ หนึ่งสื่อพิมพ์ ลง เรากำลังอาจจะรักษาชีวิตของเรายู้งาย ที่อื่นลงไม่รักษาชีวิตเราหรอก อ่านกันไป อ่านกันมา บอกว่าเมืองไทยนี้แย่มากแล้ว นี่นายกรัฐมนตรี ไปใช้ให้พลโท โสวทวงมณี เสนอออกกฎหมายให้ถอนคดี จากศาลทำนองอย่างนี้ ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรี ท่านไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง แล้วเรายู้งาย ๆ เอาไปยึดให้ท่าน นู๋ก็ถ่วงหรือ โปรดย่านันกว่าสภาเราออกกฎหมายอะไร ก็ออก ได้อย่างที่นักกฎหมาย ชอบพูดว่า ออกกฎหมาย ให้ผู้หญิง เป็นผู้ชายก็ได้ ออกกฎหมายให้เอา หัวเดิน ทางเดินก็ได้ นี่เป็น คำพูด ชนิดที่ พูดให้เห็นว่าอำนาจ นิติบัญญัตินี้ใหญ่ยิ่งเหลือเกิน แต่เสร็จแล้วไม่เป็นเช่นนั้น ปฏิบัติได้ ปฏิบัติไม่ได้มีเยอะเยอะไป ที่ท่านว่าเราได้ออกกฎหมายมาแล้ว คุ้มครองผู้ชำนาญพิเศษ ของสหประชาชาติอะไรเหล่านั้น แม้แต่คนไทยเองที่ไปทำงานสหประชาชาติก็ได้รับความคุ้มครอง โปรดย่านันมั่วว้า นั้น เนื่องจากสนธิสัญญาเรา ไปทำกับเขาไว้ เราจำใจต้องออก เพราะมีสนธิสัญญา แต่ว่าความคุ้มครองอื่น นั้นแหละบอกว่า เป็นทำนองความคุ้มครองกันทำนองเดียวกับที่

LIART

ให้แก้คดีทุกคดี ซึ่งทุกประเทศ แม้ไม่มีกฎหมายแม้จนกระทั่งทุกคดี ก็มีสนธิสัญญา มีประเพณีระหว่างประเทศ มีกฎหมายระหว่างประเทศ ได้รับความคุ้มครองกันอยู่ในทวีป คนละเรื่องคนละราว ข้าพเจ้าได้เสาะแสวงหาตัวอย่าง อยากจะหาตัวอย่าง ว่าทำไมเราจะไม่ออกกฎหมายนี้ ห้ามฟ้องร้องนี้ ตัวอย่างที่ดีกว่าที่ท่านเสนอมานี้ หาไม่พบจริงๆ ในกฎหมายอังกฤษมีอยู่เรื่องหนึ่งเขาเรียกว่า Act of State คือ เป็นการกระทำของรัฐ แล้วก็มีห้ามศาลรับไว้พิจารณา ไม่ได้มีกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร แต่อยู่ในหลักกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ของอังกฤษ นี้แต่ว่า Act of State นี้ เป็นการกระทำของรัฐ หรือเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐใช้ให้ไปทำ หรือให้สักระยะในภายหลัง แต่ว่าเรื่อง Act of State ต้องทำกับคนต่างด้าว ทำกับคนของตัวไม่ได้ ถ้าทำกับคนของตัวแล้ว เขาฟ้องศาลได้ ทำกับคนต่างด้าวซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรด้วยซ้ำ หรือที่ไม่ได้รับความคุ้มครองในกฎหมายด้วยซ้ำ ข้าพเจ้าหาตัวอย่าง ไม่พบจริงๆ แล้วก็เรื่องนี้ถ้าเราทำทีไร จะเป็นตัวอย่างไปนานแล้วก็ไม่สำเร็จผลอย่างที่ว่า ถ้า

สำเร็จผล ข้าพเจ้าไม่ว่าเลย ถ้าถึงยอมรำละครว ไม่ว่าเลย ที่นี้เราก็ไม่สามารถจะว่าถ้าศาลไม่สั่งจำหน่ายคดี ออกกฎหมายเลิกศาลก็ทำไม่ได้ ออกกฎหมายบังคับผู้พิพากษาที่ทำไม่ได้ ค้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเสียใจจริงๆ ที่ว่าข้าพเจ้าไม่สามารถสนับสนุนท่าน และ ขอขอบคุณท่าน ประธาน ที่ได้โอกาสข้าพเจ้าพูดอย่างนี้ด้วย

พลโท ไสว ดวงมณี : ข้าพเจ้าใคร่จะชี้แจงแก่ท่านสมาชิกที่ได้นั่งลงไปก่อนสมาชิกคนสุดท้ายนี้ คือ ขอให้แก้เหตุผลเสียเล็กน้อย ว่าร่างพระราชบัญญัติ นี้ก็จะได้ผ่านไปโดยเรียบร้อยนั้น ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านได้อภิปรายสนับสนุน ข้อเสนอของข้าพเจ้าในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้และข้าพเจ้าคิดว่าถ้าสภาฯ รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว เราก็อาจจะแก้ไขในกรรมาธิการได้ ส่วนท่านสมาชิกซึ่งที่นั่งลงเมื่อสักครู่หนึ่ง ข้าพเจ้าได้ศึกษามาในขณะร่างแล้วว่าอย่างไรเสียจะต้องเผชิญหน้ากับท่านในปัญหาต่าง ๆ ร้อยแปดประการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้านึกว่าจะไม่ได้ผ่านความถึกเห็นของท่านไปได้โดย

LIRT

ง่ายและโดยสะดวก ท่านเป็นผู้ที่มีความ-
ศิลปะและเป็นผู้เชี่ยวชาญในทางนิศาสตร์
และท่านได้เป็นสมาชิกมาหลายยุคหลาย
สมัย ชื่อนักข่าวเจ้ากรูตกรังขามมาแต่
ต้นแล้ว ครั้นมาในวันที่ท่านก็ได้อภิปราย
มากมายกายกอง แคสรุปสั้น ๆ ข้าพเจ้า
ชี้แจงเพียงสั้น ๆ ว่า ขอที่ท่านว่าการรับ
รองร่างพระราชบัญญัติขอให้ข้าพเจ้าชี้
แจงว่า ได้รับรองมาด้วยความบริสุทธิ์ใจ
หรืออย่างไร เพราะว่าสมาชิกอยู่ใน
ท่านเนียบหลายท่าน ชื่อนักข่าวเจ้าใครจะ
กราบเรียนว่า ในการเสนอร่างพระราช-
บัญญัติฉบับใดนั้น จะต้องมีการที่
จะเสนอขึ้นไปว่าจะทำอย่างไรให้ร่างพระ
ราชบัญญัตินั้น ได้สัมฤทธิ์ผลท่านคงจะจำ
ได้แล้วว่าในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ตุลาการแก้ไขเพิ่มเติมที่ได้ผ่านสภานี้ ไป
นั้นผู้รับรองของข้าพเจ้านั้นเป็น ทหาร
เกือบทั้งหมดจำนวน ๑๔ นาย แต่มี
พลเรือนอยู่เพียงท่านเดียวคือ น้องชาย
ของท่านสมาชิกผู้อภิปรายนั้น ทั้งนี้เพื่อ
อะไร ก็เพื่อต้องการเสนออย่างหนึ่ง
อย่างใดนั้น ต้องมีนโยบายและแผนการ
เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติ หรือ ความมุ่ง
หมายของผู้เสนอได้เป็นไปด้วยความเรียบ

ร้อยและสัมฤทธิ์ผล เพราะฉะนั้นในการ
เสนอร่างนี้ข้าพเจ้าเรียนท่านได้ว่าข้าพเจ้า
ทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ และไม่ได้อยู่ใน
อำนาจของผู้ใด เป็นความดีความเห็นข้อ
เสนอของข้าพเจ้าเหมือนอย่าง ที่ข้าพเจ้า
ได้เคยเสนอมาแล้ว ข้าพเจ้าขอรับรอง
ในข้อนี้ เพราะฉะนั้นท่านว่าถ้าข้าพเจ้า
รับรอง ใน ข้อนี้แล้ว ท่านก็พอใจ
ข้าพเจ้าขอรับรอง ท่านซักคิ้วอย่าง
กฎหมายเป็นโมฆะ ซึ่งปัญหาเรื่องตั้ง
ศาลชั้นใหม่เรื่องฉกฉกใจคนก็ เรื่องแนว
กันที่คนก็ ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่ากฎหมาย
นั้นควรจะเป็นโมฆะดังที่ศาลได้วินิจฉัยไป
เพราะการกระทำสิ่งใดที่ไม่ชอบด้วย
กฎหมายก็ควรจะเป็นโมฆะ การตั้งศาล
ชั้นใหม่เป็นการขัดรัฐธรรมนูญอย่างแจ้ง
ชัด เพราะฉะนั้นปัญหาเรื่องตั้งศาลใน
เรื่องกรณีฉกฉกใจคนนั้นก็ถูกต้องแล้ว
ข้าพเจ้าไม่ได้คัดค้าน และในการเวรกัน
ก็ไม่ได้ทำตามกำหนดที่กฎหมายเขาบอก
ไว้เพราะฉะนั้นที่ศาลว่าใช้ไม่ได้หรือเป็น
โมฆะก็ถูกต้อง แต่มขอสภาผู้แทน
สมาชิกผู้มีการติทั้งหลาย ได้โปรดระลึก
ว่า ทำอย่างที่ท่านซักมานั้นห่างไกลกับ
ปัญหากฎหมายที่เราได้เสนอหรือพูดกัน

LIRT

ในวันนี้เป็นเหตุผลคนละเรื่องคนละราว
แล้วก็ไม่ทรงประเด็นของเรื่องนี้ สำหรับ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระ-
ราชบัญญัติคุ้มครองและห้ามฟ้อง ไม่ได้
เกี่ยวข้องกับตัวอย่างที่ท่านจงใจให้ท่าน
สมาชิกเคลิบเคลิ้มไปในนักทามิติ พระ-
ราชบัญญัตินี้ ไม่ได้เพิ่มเติมหรือแก้ไข
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แม้
แต่ถ้อย เป็นการคุ้มครองและห้ามฟ้อง
บุคคลซึ่งอยู่นอกชายรัฐธรรมนูญที่กล่าว
นี้ เพราะฉะนั้นความห่วงใยของท่านที่
กล่าวนั้นข้าพเจ้าก็ได้เพิ่มอยู่แล้ว และได้
คิดและได้ถกเถียงกันอยู่แล้วว่า บัญญัติ
ห่วงคุณหลวงประกอบ ขอบทษที่ต้อออก
ชื่อจะต้ออภิปรายในสภาเป็นแน่ ข้าพเจ้า
รู้ตัวมาก่อนแล้ว และข้าพเจ้าพร้อมแล้ว
ที่จะชี้แจงว่าคนละเรื่องคนละราว ไม่ใช่
ไปเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่ไปแก้ไข
รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายพิเศษที่จะห้าม
ไม่ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด และป้องกัน
นายกรัฐมนตรีและผู้ปฏิบัติ ตาม คำสั่ง
นายกรัฐมนตรี เป็นการคุ้มครองป้องกันไว้
เป็นอีกส่วนหนึ่งอีกเรื่องหนึ่งต่างหากแต่
ว่าข้าพเจ้าฟังท่านสมาชิกผู้อาวุโสอภิปราย
แล้วรู้สึกว่าจะน่าจะเคลิบเคลิ้มเห็น คล้อย

ต้องตามเพราะว่าข้าพเจ้าก็ หวั่นวิตกมา
ตั้งแต่ว่า คดีจะเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้มาแล้ว แต่สำหรับนักกฎหมาย
แล้วข้าพเจ้าไม่ได้เห็นคดีย่างข้อห้วงใย
หรือข้อคิดเห็นของท่านแม้แต่ถ้อย ข้าพ-
เจ้าไม่เห็นว่าศาลนั้นจะหาทางออกเหมือน
อย่างที่ท่านคิด และบัญญัติข้าพเจ้าก็ได้
คิดมาแล้วเหมือนกัน เพราะฉะนั้นท่าน
สมาชิกผู้เกียรติทั้งหลายขออย่าได้โปรด
เป็นห่วงใยเรื่องในอนาคตอันไกล เรา
ควรจะห่วงใยในเรื่องปัจจุบันที่บังเกิดขึ้น
เฉพาะหน้าท่านบอกหัวใจที่ฟ้อง ไม่ได้
ฟ้องส่วนตัว ความจริงข้าพเจ้าได้เรียน
ไว้ในเมื่ออภิปรายในเรื่องหลักการ และ
เหตุผลแล้วว่า ฟ้องในทางราชการ และ
ส่วนตัวด้วย ซึ่งความเสียหายในส่วนตัว
นั้น ที่เรียกร้องก็ประมาณ ๕๐ ล้านบาท
เพราะฉะนั้นเราจึงจะเห็นว่าเจตนาของผู้
ฟ้องนั้นมีแค่นั้นเพียงไร การที่นายก-
รัฐมนตรีได้ทำไปโดยอำนาจหน้าที่ที่มี
อยู่ ที่ได้รับมอบหมายจากคณะปฏิวัติ
แต่แล้วจะบังคับให้ต้องรับผิดชอบเป็น
ส่วนตัว เป็นธรรมดาแล้วหรือ เป็นการ
เหมาะสมแล้วหรือ และเป็นการจะให้
เรื่องนี้ คง อยู่ในศาล ไม่รู้สักทีจะเสร็จ

LIART

สั้นไปได้ ความจำเป็นต่าง ๆ ที่จะเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จำเป็นต้อง
ค้นคว้าหาเหตุผลอื่น ๆ ประกอบโดย
รอบคอบ ไม่ใช่ว่าฉบับนี้เสนอตั้งศึกษา
กิจการต่าง ๆ โดยรอบคอบประกอบ
เพราะฉะนั้นข้อได้พิจารณาว่า ถ้าจะฟ้อง
กันด้วยความเป็นธรรมก็ควร จะฟ้อง ให้
คืนทรัพย์สินหรือว่าที่เรียกหรือยึดเอาไป
ทำไมจะต้องมาให้รับผิดชอบเป็นส่วนตัว
การฟ้องอย่างนี้เป็นธรรมแก่นายกรัฐมนตรี
และคณะที่ถูกฟ้องนั้นแล้วหรือ เมื่อสง
ไต่เราเห็นว่าไม่เป็นธรรม เราก็มีความ
ชอบธรรมที่รักมาความเป็นธรรมนั้นให้
คงอยู่เมื่อเป็นเช่นนั้นจะเป็นการสมควรหรือ
ที่ท่านจะตกท้วงในการดำเนินงานที่จะให้
เป็นไปในระบอบประชาธิปไตย ให้เป็นไป
ด้วยความชอบธรรม ให้เป็นธรรมแก่
ทุก ๆ ฝ่าย การรักษาประโยชน์ส่วนใหญ่
เป็นสิ่งสำคัญกับประโยชน์ส่วนน้อย เมื่อ
เป็นเช่นนั้น ท่านยังจะมี ความคิด เห็น คัด
ค้านกระนั้นหรือ ท่านตั้งบัญญัติว่าถ้า
ข้าพเจ้าเป็นศาล ท่านจะให้ข้าพเจ้าทำ
อย่างไร ข้าพเจ้าตอบได้อย่างง่าย ๆ นิด
เดียว ข้าพเจ้าก็ทำหน้าที่ตามกฎหมาย
ทำตามกฎหมาย ไม่เห็นยาก อะไร
ก็ทำหน้าที่คดีเสีย เรื่องยุติเสร็จเด็ดขาด

ไป สมมติว่าจะอุทธรณ์ก็เชิญ เขามี
สิทธิที่อุทธรณ์ ศาลจะรับหรือไม่รับก็
อยู่ในดุลพินิจของศาล เมื่อศาลได้ปฏิบัติ
ตามกฎหมาย ศาลยังรับอุทธรณ์อยู่ก็เป็น
เรื่องของศาล ก็เป็นเรื่องช่วยไม่ได้ เรา
ไม่ออกไปก้าวก่ายในเรื่องของศาล แต่
เป็นการเหมาะสมหรือไม่ที่ศาลจะรับ
อุทธรณ์เช่นนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะ
กล่าวล่วงไปดัง ท่านถามข้าพเจ้าว่ามี
ตัวอย่างหรือไม่ที่ห้ามฟ้อง การกระ
ทำต่าง ๆ ที่ห้ามฟ้องข้าพเจ้า อาจ จะหา
ตัวอย่างได้บ้างเล็กน้อย เพราะว่ามีตัว
อย่างน้อย เรื่องเช่นนั้น ถ้าท่านจะดูเรื่อง
สิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ท่านคงจะไม่คิดว่าอันสิทธิ
เรียกร้องนั้น ถ้าไม่ได้ใช้สิทธิเรียกร้อง
ภายในกำหนด ท่านว่าห้ามมิให้ฟ้อง
หรือในเรื่องการค้าประกัน ถ้าท่านไม่
ได้ทำหลักฐาน เป็นหนังสือ ในการ ค้า
ประกัน ท่านก็ไม่ให้ฟ้องหรือไม่ให้รับ
ฟ้อง กฎหมายไทยนอกจากนี้จะมี
ที่อื่นอีก ข้าพเจ้าก็ยังไม่ออกหรืออีก
ไม่ทันหรือว่านี่ก็ไม่ถึง เพราะมีเวลา
จำกัดมาก เพราะตัวอย่างในกฎหมาย
ไทยก็มี ห้ามฟ้อง ส่วนในเรื่องการค้า

LIERT

คุ้มกัน ท่านบอกว่าเป็นไปตามสนธิสัญญาอันนั้นก็เกี่ยวเนื่องมาจากสนธิสัญญาที่จริง แต่ที่ข้าพเจ้ากล่าวขึ้นมานี้เพื่อให้ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายได้ทราบว่าการคุ้มกันคนไทยหรือคนต่างด้าวซึ่งอยู่ใน สบอ. กัก หรือในองค์การสหประชาชาติก็ดี มีอิทธิฤทธิ์มากมายก่ายกอง หรือเรียกว่าเห็นอกกฎหมาย เพราะฉะนั้น นั่นเป็นตัวอย่างอันใกล้ชิดที่ข้าพเจ้าจะชี้ให้เห็นว่า รัฐสภา นี้ ได้ให้อิทธิฤทธิ์ แก่ ท่านเหล่านั้น ไปแล้วเมื่อปี ๒๕๐๓ และ ๒๕๐๔ นี้เองแต่เพื่อรักษาความเรียบร้อย และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง เราจะตัดอำนาจบุคคลเพียงส่วนน้อยเพื่อให้เรื่องระงับลง อย่างนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับ ความใกล้เคียงกับเหตุผลที่ข้าพเจ้าเสนอ นั้น จะเป็นอย่างไรใกล้เคียงกว่าที่ ท่านเสนอเรื่องฉีกโฉนดที่ดิน เรื่องเวนคืนนั้น โยห่างกันทั้งหลายร้อยโยชน์ นกตัวอย่าง ที่ท่านชักมาไม่ใช่อย่างนั้น ต่างกัน เหตุผลต่างกัน และข้อเท็จจริงก็ต่างกัน เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าเกินกว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ควรจะได้เป็นไปตามเจตจำนงเพื่อรักษาประโยชน์ ส่วน รวม

ของประเทศชาติ เพื่อรักษาชื่อเสียงและเกียรติยศของนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้มีอำนาจตามมาตรา ๑๗ และได้ปฏิบัติไปโดยสุจริต เมื่อกรณีเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าก็หวังว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายคงจะให้คำรับรองให้ร่าง พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ผ่านไปด้วยดี

หลวงประกอบนิติสาร : ที่ข้าพเจ้าได้ขอให้ท่านผู้เสนอพูดเสียหน่อยว่าได้เสนอโดยบริสุทธิ์ใจนั้น ไม่ใช่ข้าพเจ้าส่งสยท่าน ได้เรียนแล้ว แต่ทำให้บอกประชาชนเขาให้รู้เสียว่าเสนอด้วยบริสุทธิ์ใจ ด้วยเกียรติของสมาชิกและทหารของชาติ นี้เดียวจะว่าท่านผู้กรูบใช้ให้มาเสนอ คราวนี้พูดถึงกักตัวอย่างที่ข้าพเจ้าได้เรียนเรื่องฉีกโฉนด เรื่องโอนที่ดิน เรื่องเวนคืนที่ดินอะไรนั้นท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องฟังข้าพเจ้าเห็นจะผิดไปข้าพเจ้าไม่ได้เปรียบร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเหมือนกันกับกฎหมายที่ดูยกเล็กหรือวินิจฉัยว่าเป็นโมฆะไป ข้าพเจ้าไม่ได้เปรียบว่าเหมือนกันเห็น ได้ชัดว่าไม่เหมือนกัน ที่ข้าพเจ้ายกเรื่องนั้นขึ้นมากล่าวเพื่อกราบเรียนท่านประธานให้ทราบ ว่าอำนาจของศาลที่จะวินิจฉัยกฎหมาย

LIART

ฉบับใดเป็นโมฆะหรือไม่ นั่นมีอยู่ จะเป็นเรื่องไหนก็ตามยังมีอยู่เสมอ เว้นแต่ในขณะที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้มีตุลาการรัฐธรรมนูญ เมื่อมีตุลาการรัฐธรรมนูญขึ้นเมื่อใดตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาว่ากฎหมายใดเป็นโมฆะหรือไม่ ข้อคือรัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ในขณะใด เช่นในขณะนี้ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยตุลาการรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นอำนาจที่จะวินิจฉัยว่ากฎหมายใดเป็น โมฆะหรือไม่ นั้นกลับคืนไปสู่ศาล และข้อนี้ศาลฎีกาก็ได้วินิจฉัยไว้แล้วอย่างชัดแจ้ง บอกว่า เมื่อมีการปฏิวัติครั้งนั้นมาแล้ว รัฐธรรมนูญฉบับที่บัญญัติให้มีตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นเลิกไปเพราะฉะนั้นอำนาจที่จะวินิจฉัยว่ากฎหมายใดเป็น โมฆะนั้นจึงกลับคืนมาสู่ศาล เพราะศาลเป็นผู้แปลกฎหมาย เป็นผู้วินิจฉัยว่าใครทำผิดกฎหมายใดหรือไม่ ก็ต้องรู้ว่ากฎหมายนั้น ใช้ได้หรือไม่ นี่เพราะฉะนั้นโปรดเข้าใจ ข้าราชการว่า ข้าราชการไม่ได้ว่าสองพระราชบัญญัติ สามพระราชบัญญัตินั้นเหมือนกัน แต่ว่าเพื่อแสดงว่าศาลยังมีอำนาจวินิจฉัยว่ากฎหมายใดเป็นโมฆะหรือไม่ ท่านได้ให้ข้าราชการว่า เห็นอยู่ชัด ๆ กฎหมาย

เขียนชัด ๆ ว่าให้จำหน่ายคดี ไม่เห็นมีทางที่ศาลจะส่งเป็นอย่างอื่น ท่านใช้คำว่าไม่ดีกว่าศาลจะหาทางออก ความจริงศาลไม่ได้หาทางออก ทุกเรื่องที่ศาลพิพากษา นี้เราพูดกันอย่างสถาบัน อย่าไปพูดถึงตัวผู้พิพากษา ศาลนี้เราพูดถึงสถาบัน สถาบันศาลย่อมจะมีอำนาจ และหน้าที่ที่จะวินิจฉัยกฎหมาย และนำกฎหมายมาปรับกับคดี ไม่ใช่เรื่องหาทางออก และที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนท่านประธานมาแล้วก็ไม่ใช่ว่าจะชี้แจงให้กระระอก แต่พูดไปในทางวิจัยทุกแง่ทุกมุมว่าเราออกไปแล้วจะเกิดอะไรขึ้น ก็อาจจะเกิดอย่างนั้นเกิดอย่างนี้ แล้วท่านบอกข้าพเจ้าว่าไม่ได้ เพราะถ้าท่านเป็นศาลท่านจะส่งจำหน่ายคดี เพราะจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย แต่อย่าลืมน่าท่านบอกว่า ถ้าเขาอุทธรณ์ก็เป็นเรื่องของอุทธรณ์ ก็เท่ากับท่านยอมรับว่าเขาอุทธรณ์ได้ เรื่องก็ไปสู่ศาลอุทธรณ์ ถ้าท่านสั่งไม่รับอุทธรณ์ เขาก็อุทธรณ์คำสั่งของท่านที่ไม่รับอุทธรณ์โดยไปยื่นต่อศาลอุทธรณ์ก็ได้ นี่เพราะฉะนั้นเรื่องที่จะบอกว่า จะหาจุดจบอย่างไรเราต้องการนี้

เป็นไปอย่างที่ว่า ข้าพเจ้าเรียนยี่ว่า
 ข้าพเจ้ารู้สึกชื่นชมยินดี ในกรณีที่ท่าน
 พยายามกระทำการครั้งนี้เพื่อประเทศ
 ชาติ แต่ขอได้โปรดเข้าใจ ที่ข้าพเจ้า
 กัดค้าน กัดค้านเพื่อประเทศชาติ
 เหมือนกัน ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้สถานี
 ทำอะไรลงไปแล้วไม่ได้ผล ไม่ต้องการ
 ให้สถานีทำไปแล้ว ไปถูกกลับทีหลังว่า
 ออกกฎหมายเป็นโมฆะ ซึ่งเสียเกียรติ
 ไม่มีสภาใดที่เขายกกฎหมายทั้ง ๆ ที่เรา
 รู้ว่าเต็มโมฆะ ดังที่แล้วมา ๓ ฉบับไม่เป็น
 โมฆะ เขาก็ออกไปโดยคิดว่าเขาไม่เป็น
 โมฆะ แล้วศาลว่าเป็นโมฆะ เป็นอำนาจ
 ศาลการ เพราะฉะนั้นจะบอกว่าเรามา
 เชื่อกันเถอะว่าไม่เป็นโมฆะ ออกเถอะ
 ข้าพเจ้าไม่ว่าอย่างนั้น ข้าพเจ้าว่าเอาละ
 เราเชื่อว่าไม่เป็นโมฆะ แต่ทำให้กัก
 หยุดได้ไหม นี่ข้าพเจ้าเรียนอย่างนี้
 ต่างหาก เมื่อหยุดไม่ได้ถ้าสมมติ ข้าพ-
 สมมติ สมมติว่าศาลเขาเห็นว่าเป็นโมฆะ
 เขาสั่งทำเนียบการพิจารณาไป เขาทำ
 ได้ไหม เขาทำได้ ๆ เขาทำให้คดีเสร็จ
 ได้ไหม ท่านนายกรัฐมนตรีก็ต้องไป
 ให้การ ทนายของท่านนายกรัฐมนตรี
 ก็จะออกไปซักพยานฝ่ายโน้น ต้องอ้าง
 เอกสารอะไร หยุดไม่ได้ ที่ข้าพเจ้า

กราบเรียนอย่างนี้ เพราะฉะนั้นหยุด
 ไม่ได้ แล้วคดีคดีของสถานีไปไหน
 ออกแล้วคิดว่าจะหยุดได้อย่างไรหรือ
 หยุดไม่ได้ คดีคดีอยู่ที่ไหน เสร็จแล้ว
 ก็อาจ โปรดฟัง คำว่าอาจ ศาลไม่
 จำเป็นต้องเห็นด้วยกับข้าพเจ้า แต่ถ่า
 ศาลเห็นด้วยกับข้าพเจ้า บอกว่า
 เป็นโมฆะนี่ ก็แปลว่าสภาออกกฎหมาย
 โมฆะครั้งที่ ๔ นี้ ดีไหม นี่สิ่งเหล่านี้
 ข้าพเจ้าจะกราบเรียนท่าน เพราะฉะนั้น
 เรื่องที่ว่าเราจะบอกว่า การฟ้องนี้ไม่
 เป็นธรรมแก่นายกรัฐมนตรี เอาละเรา
 เชื่อว่าไม่เป็นธรรม ท่านทำงานเพื่อ
 ประเทศ เพื่อชาติ เห็นอภัยจะล้ม
 ประคาศาย เสร็จแล้วมาถูกเป็นจำเลย
 ถูกฟ้องนี้ เสียสมอง เสียกำลังความคิด
 ท้อใจ อะไรรี เราสงสารท่าน เห็นใจ
 ท่าน อยากจะช่วยท่าน แต่ไม่ใช่ช่วย
 ด้วยวิธีนี้ วิธีนี้ไม่สำเร็จ

พันเอก จิตต์ ธนโชติ :

กระผมขอขอบพระคุณท่านประธาน อีก
 ครั้งหนึ่งที่ได้กรุณาให้กระผมมีโอกาสได้
 อภิปรายเป็นครั้งที่ ๒ เหตุที่กระผมข
 แฉงและขออภิปรายในครั้งนี้นั้นเนื่องมา
 จากท่านผู้อภิปรายซึ่งได้นั่งลงไปเมื่อกัน

LIART

ได้กรุณาชี้แจงถึงหลักนิติศาสตร์ รัฐ-
 ศาสตร์ และ ตลอดจน การเมืองระหว่าง
 ประเทศว่า การออกกฎหมายครั้งนี้เป็น
 ที่หัวหน้าเกรงว่าจะเป็นเรื่องโมฆะไป
 เพราะออกกฎหมายย้อนหลังอะไรทำนอง
 นั้น กระผมเองก็ขอขอบพระคุณที่ท่าน
 ผู้อภิปรายได้ให้เกียรติกระผมเป็นนักนิติ-
 ศาสตร์คนหนึ่ง ซึ่งความจริงนั้นกระผม
 ก็เพียงเป็นนักนิติศาสตร์สมัครเล่น และ
 เป็นผู้เยาว์เท่านั้น แต่ก็มีความคิดเช่น
 เช่นเดียวกับท่าน สมาชิกผู้อภิปรายผู้นั้น
 ก็คือว่าเราจะทำอย่างไรให้สิ่งที่เป็นธรรม
 นั้นสามารถ ได้รับการตอบแทนที่ควร
 เป็นธรรมอย่างยิ่ง เมื่อท่านพูดถึงหลัก
 นิติศาสตร์ในข้อแรกที่ว่า ในคำอภิปราย
 ขอประทานโทษ อาจสรุปได้ว่า
 เกรงว่ากฎหมายฉบับนี้ออกไปนั้นจะเป็น
 โมฆะเพราะเป็นการออกกฎหมายย้อน-
 หลัง อันนี้กระผมในฐานะเป็นนักนิติ
 ศาสตร์สมัครเล่นผู้หนึ่งก็รับว่าจริง โดย
 เฉพาะอย่างยิ่งการออกกฎหมายย้อนหลัง
 ไปในการที่ว่า เกี่ยวกับความสงบ
 เรียบร้อยของประชาชน ของประเทศ
 แล้วก็ไม่บังคับว่า กระนั้นกระผมก็คิดว่า
 ก็ไม่ถูกต้อง เพราะว่าในการออกกฎหมาย
 นั้น เราจะไปยึดถือแบบและทำนอง

คลองธรรมแบบแผน แต่อย่างเดียวนั้นก็
 ไม่ได้ แบบแผนนั้นหมายความว่านัก
 นิติศาสตร์ก็ดี นักกฎหมายก็ดี ที่ออกมา
 เป็นร้อยๆ ปีนั้น เราจะยึดมาถือเป็นหลัก
 ก็หาไม่ได้ อย่างที่ท่านว่า นิติศาสตร์
 หลักทางให้รัฐศาสตร์ แล้วก็ต้องระวัง
 ถึงการกระทบกระเทือนถึงการเมือง
 ระหว่างประเทศนั้น นั้นเป็นเรื่องแบบ
 และทำนองคลองธรรมเท่านั้น แต่
 ความจริงนั้นการออกกฎหมายนั้น เพื่อ
 ความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ ความยุติธรรม
 ความเป็นธรรม อันนั้นเป็นหัวใจของ
 หลักในการออกกฎหมาย เพื่อที่จะให้ผู้
 ที่ได้รับความเดือดร้อนได้รับความที่เป็น
 ธรรม หรือการกระทำที่โดยชอบ ที่ถูก
 เหตุผลมากกว่าอันนี้ กระผมขอยกตัวอย่าง
 ในกรณีหลักอันนี้ว่า เราจะเห็นว่า เมื่อ
 ประมาณปี ๑๙๖๐ นั้นประเทศอิสราเอล
 ก็ได้ออกกฎหมายมาฉบับหนึ่ง ซึ่งเป็น
 การนำตัวอาชญากรสงครามโลกครั้งที่๒
 ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ ๑๐ ปีที่ผ่านมาแล้ว เอ
 มาลงโทษที่ศาลประเทศอิสราเอล และ
 จำเลยผู้นั้น ของศาลที่เพิ่งขึ้นภายหลัง
 สงครามโลกผ่านพ้นไปตั้ง ๑๐ กว่าปี
 กระผมจำได้ว่า คือ อคิอพี. ไอธมาน

LIRT

ทำนองนั้น ซึ่งขณะที่ถูกจับนั้นก็เป็นผู้ที่
ลี้ภัยไปอยู่ถึงอเมริกาใต้ ดูเหมือนจะเป็น
ประเทศอาเจนตินา แต่ประเทศอิสราเอล
ก็สามารถค้นพบบ้างแล้วก็มีชายศาล
ที่ประเทศอิสราเอล ซึ่งเป็นศาลทบทอง
โดยประเทศซึ่งเกิดภายหลัง การ ที่มีการ
กระทำเป็นอาชญากรรมตั้ง ๑๐ กว่าปี
แล้วก็มาลงโทษ จนถึงประหารชีวิต
เหมือนกัน อันนี้ ก็แสดงให้เห็นว่า
การกระทำของศาลอิสราเอล ในการ
พิจารณาคดี โอซ์มาน นั้นก็ได้ถือหลัก
ความเป็นธรรมเป็นใหญ่ เพราะว่า
โอซ์มานนั้น ได้เป็นผู้ที่มีการ ทารุณโหด-
ร้าย ้กระทำ การ ทารุณ โหด ร้าย เป็น
อันมาก ตั้งซึ่งฆ่าพวกยิวถึงประมาณ ๖
ล้านคน อย่างนี้เป็นต้น และก็เป็นกฎ
อันหนึ่งซึ่งนักกฎหมาย ได้ยอมรับเอาว่า
นี้แหละ คือกฎหลักนิติศาสตร์อันหนึ่ง
เหมือนกัน ในการออกกฎหมาย และ
ยอมให้ย้อนหลังไปได้ แม้แต่ว่า ประเทศ
นั้นเกิดทีหลังการกระทำ ความผิดที่เกิด
ขึ้นก็ดี หรือจำเลยนั้น จะอยู่อีกประเทศ
หนึ่งก็ดี เป็นการกระ ทบ กระเทือน
กฎหมาย ระหว่าง ประเทศ อยู่เหมือนกัน
มีการประท้วงระหว่างประเทศขึ้น แต่
ในที่สุด ก็ยอมรับกันว่า การ กระทำ

อันนั้น กระทำไปเพื่อความเป็นธรรม
เพื่อรักษาความยุติธรรมของโลกไว้ เพราะ
ฉะนั้น จึงเป็นกฎหลักนิติศาสตร์อันหนึ่ง
เหมือนกัน นี้กระผมได้สำนึกอยู่ว่า เรา
น่าจะกระทำได้ ถ้าเราพิจารณาว่า เรา
กระทำเพื่ออะไร การออกกฎหมายนี้
กระทำเพื่ออะไร และกฎหมายนี้ ก็
จะไม่เป็นโมฆะ ดังที่กระผมได้กราบ
เรียนในตอนต้นแล้วว่า การออกกฎ-
หมายนี้ เป็นการยอมรับอำนาจตาม
มาตรา ๑๗ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครอง
เท่านั้น อันนี้เป็นข้อแรกที่กระผมขอ
กราบ เรียน ชี้แจงต่อ ท่าน ประธาน ด้วย
ส่วนในอีกข้อหนึ่งนั้น ที่ท่านสมาชิกผู้
อภิปรายได้กล่าวว่า กฎหมายนี้ น่า จะ ไม่
เป็นผล เพราะว่าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม
รัฐธรรมนูญนั้น เราควรจะ ไปแก้ไขเพิ่ม
เติมรัฐธรรมนูญเสียเลยจะ ไม่ดีกว่าหรือ
อะไรทำนองนั้น อันนี้ กระผมอยากจะ
เรียนชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความจริงกฎหมาย
ฉบับนี้นั้น มิได้เป็นกฎหมายที่แก้ไข
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญการ ปกครอง มาตรา
๑๗ แต่อย่างใด ก็ทำไม่ ดังที่ท่าน
สมาชิกผู้เสนอแก้ไขอภิปรายไปแล้ว แต่
เป็นแต่เพียงการออกกฎหมาย เพื่อให้

LIART

สัปดาห์อะไรทำนองนั้น ยอมรับรู้ว่า การกระทำที่แล้วมานั้น เป็นการชอบแล้ว ถูกต้องแล้ว เป็นการกระทำของอำนาจตุลาการแล้ว เพราะฉะนั้น ใครจะไปฟ้องร้องมิได้เท่านั้น อันนี้ กระผมขอประทานกราบเรียน และโดยสรุปว่า ศาลก็ ผู้พิพากษาก็ เมื่อได้เข้าใจ เหตุผลทั้งในหลักนิติศาสตร์ ในการออกกฎหมายหรือข้อเท็จจริงที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญการปกครอง มาตรา ๑๗ นั้นแล้ว ก็ย่อมจะตระหนักได้ดีว่า กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ย่อมจะใช้บังคับ ได้โดยแน่นอนเท่านั้น กระผมมีสิ่งที่จะขอกราบเรียนเพิ่มเติมเท่านั้น ขอขอบคุณ

ประชาชน สภาร่างรัฐธรรมนูญ : การอภิปรายสำหรับ กฎหมาย ฉบับนี้ ก็ได้อภิปรายกันมาเป็นเวลานาน หวังว่าท่านสมาชิกคงจะได้เข้าใจดีแล้ว แต่ว่าก่อนที่จะได้เสนอให้รับหลักการ หรือไม่นั้น ขอให้ท่านผู้เสนอได้อภิปรายสรุปอีกครั้งหนึ่ง เชิญ :

พลโท ไสว ดวงมณี : ผมรู้สึกขอบพระคุณที่ท่านประธานให้เกียรติในการอภิปรายสรุปอีกครั้งหนึ่ง เจตนาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ ก็เพื่อจะคุ้มครองและห้าม ฟ้อง บุคคลที่ได้

ปฏิบัติไปตามคำสั่งของท่าน นายกรัฐมนตรีทั้งนี้ เพื่อให้เห็นว่าอำนาจของคณะปฏิวัติได้มอบหมายไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ตามมาตรา ๑๗ นั้น ได้ยอมรับนับถือว่า นายกรัฐมนตรีโดยมติคณะรัฐมนตรีนั้น มีอำนาจเด็ดขาดที่จะระงับปราบปรามการบ่อนทำลายหรือการก่อกวนต่างๆ ให้สัมฤทธิ์ผล ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจทางตุลาการบริหารและอำนาจทางศาลพร้อมหมดในมาตรา ๑๗ นั้น จะใช้อำนาจทางใดๆ ก็ย่อมมีสิทธิ์ที่จะใช้ได้เพื่อให้เป็นไปในการระงับปราบปรามการบ่อนทำลายตามที่กล่าวไว้ในรัฐธรรมนูญการปกครองมาตรา ๑๗ นั้น เมื่อหลักการและที่มาของ คณะปฏิวัติ มีเจตจำนงและมีความมุ่งหมายดังกล่าวมาเช่น นี้ แล้ว ก็มีความจำเป็นที่จะรักษาศักดิ์ศรีของอำนาจนี้ให้คงเป็นไปโดย สมบูรณ์ เพื่อ มั่นคงกันมิให้ผู้นั้นผู้ใดระงับการดำเนินการที่จะไม่ให้ เป็นไปตามอำนาจที่ได้รับมอบหมายไว้ จากคณะปฏิวัติ การดำเนินการของนายกรัฐมนตรีคราวนี้เป็นที่ ประจักษ์ แล้วว่า นายกรัฐมนตรีได้ดำเนินไปตามอำนาจที่ได้รับมอบหมายโดยแท้จริง เมื่อมีการ

LIART

ชัชวาลแห่งหนึ่งช่วยบังคับ ชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อมิให้การได้เป็นไปตามอำนาจที่ได้รับมอบหมายไว้จากคณะปฏิวัติเช่นนั้นแล้วก็เป็นความจำเป็นที่จะให้อำนาจนั้นได้ดำรงคงอยู่และให้มีศักดิ์ศรีอยู่ต่อไป เมื่อเจตจำนงมีอยู่ดังนั้นเป็นที่ประจักษ์แก่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติดังนี้แล้ว ข้าพเจ้าใคร่ขอวิงวอนว่าควรที่สภานี้จะรับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อให้การได้เป็นไปตามเจตจำนงของคณะปฏิวัติปัญหากฎหมายอื่น จะพินิจว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นโมฆะหรือไม่นั้น เป็นปัญหาที่ท่านห่วงใยมากเกินไป เราไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรประการใด เรามุ่งยังการกระทำของบุคคลบางคนเพื่อไม่ให้เป็นไปตามเจตจำนงของคณะปฏิวัติ เพื่อให้รับรองการกระทำนั้นสมบูรณ์ เพื่อให้บุคคลอื่นรับรองว่า การปฏิบัติ นั้น เป็นการปฏิบัติโดยชอบไม่ต้องกาให้ผู้หนึ่งผู้ใดชกขวางการดำเนินการของรัฐบาล ซึ่งกระทำไปเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติ เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้ ไม่เป็นการขัดกับธรรมนูญและไม่เป็นโมฆะ -ความกึกก้องของบุคคลย่อมเห็น ได้ต่าง ๆ นานา

หรือที่เรียกว่านาจิตตั้ง นักนิติศาสตร์ ทั้งหลายความเห็นจะตรงกันทุกผู้ ทุกนาม ทุกคนก็หาไม่ แม้ความเห็นของท่านสมาชิกในที่ประชุมในที่ต่างๆ ก็ย่อมมีการถกเถียงกันอยู่อย่างมากมาย แม้แต่ในชั้นกรรมวิธีการของท่านสมาชิกผู้เกียรติเองล้วนแต่เป็นนักนิติศาสตร์ทั้งนั้น ความกึกก้องเห็นของบุคคลจะโค้งเหมือนกัน หาได้ไม่ ท่านเองเดียวกันกับว่า สามีภริยากล้าย ๆ เป็น บุคคลคนเดียวกัน แต่ความจริงการถกเถียงระหว่างครอบครัวระหว่างสามีภริยาก็ หาดร รอยกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเสมอไปไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นความห่วงใยอันส่วนน้อยเราก็คควร จะระวัง หรือ ยั้งไว้ ควร ถือ หลักการใหญ่เอาเป็นที่ตั้ง ประโยชน์ส่วนใหญ่ของประเทศชาติเป็นที่ตั้ง ความมุ่งหมายเจตจำนงของคณะปฏิวัติเป็นที่ตั้ง เมื่อเป็นเช่นนั้นหากว่า จะมีการกระทบกระเทือนแก่บุคคลบางคนก็ดีหรืออาจจะชวนให้เห็นว่า กฎหมายฉบับนี้ มีทางที่จะให้ตีความไปอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นจะต้องละไว้ เรามุ่งหลักการใหญ่ เจตนาใหญ่ ความมุ่งหมายใหญ่ เป็นหลักที่จะให้ทุกสิ่งทุกอย่างคล่องไป

ด้วยดี เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าก็ใคร่
 วิงวอนท่านผู้เกียรติทั้งหลายว่า ใน
 การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อ
 คุ้มครองนายกรัฐมนตรี และผู้ที่ปฏิบัติ ตาม
 คำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการ
 กระทำใด ๆ ของบุคคลอื่นไม่ให้ดำเนินไป
 ตามมาตรา การ ที่มีอยู่ ตาม มาตรา ๑๗
 แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร
 เพื่อให้เป้าหมายได้ลุล่วงไปสมความมุ่ง-
 หมายและเจตจำนงของคณะปฏิวัติ เมื่อ
 เป็นเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็ใคร่ขอวิงวอน
 ท่านสมาชิกได้เห็นออกเห็นใจและให้ความ
 ร่วมมือและรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ด้วยความพร้อมเพรียงกัน

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 คือไปนี้ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า
 สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราช-
 บัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ท่านผู้
 ใดเห็นว่าควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น
 (มีสมาชิกยกมือ ๑๐๓ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
 (มีสมาชิกยกมือ ๕ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติรับ หลักการ
 แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ท่านผู้

เสนอจะเสนอส่ง คณะกรรมาธิการ สามัญ
 หรือวิสามัญ

พลโท ไสว ดวงมณี : เนื่อง
 จากว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ และก็เป็น
 เรื่องที่จำเป็น จะต้องทำรีบด่วน เพื่อ
 ประโยชน์ของรัฐและกระทำด้วยฉับไว
 กระผมขอประทาน เสนอให้พิจารณาโดย
 กรรมาธิการเต็มสภา ก็พิจารณาเร็ว
 ทีเดียว ถึงกรรมาธิการเต็มสภา พิจารณา
 รวดเดียว

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ผู้เสนอขอให้ตั้งกรรมาธิการเต็มสภา ก็
 พิจารณาเร็วทีเดียว จะมีท่านผู้ใดมีความ
 เห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่าง
 อื่น)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
 ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้พิจารณา
 โดยกรรมาธิการเต็มสภา ฉะนั้นต่อไป
 ก็เริ่มต้นพิจารณา โดย กรรมาธิการ เต็ม
 สภา ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ ปัทมสุคนธ์
 (ผู้ทำหน้าที่ เลขาธิการ สภาร่างรัฐ-
 ธรรมนูญ) :

LIART

ร่าง

พระราชบัญญัติให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ
เกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้ความคุ้มครองและห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการ เกี่ยวแก่
มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติให้ความคุ้มครอง และ
ห้ามฟ้องบุคคลผู้ปฏิบัติการเกี่ยวแก่มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราช-
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อนายกรัฐมนตรี โดยมติคณะรัฐมนตรีได้มีคำสั่งหรือกระทำการ
ใดโดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ไม่ว่าจะได้มีคำสั่ง
หรือกระทำก่อนหรือหลังวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับความคุ้มครอง
บุคคลจะฟ้องร้องว่ากล่าวในทางใด ๆ มิได้

นาวาอากาศเอก พโยม เย็น-
สุดใจ : สำหรับมาตรา ๓ นี้ กระผม
สงสัยว่าจะคุ้มครองถึงคณะ รัฐมนตรีด้วย
หรือไม่

พลโท ไสว ดวงมณี : เจต
เจตนาที่เสนอร่างนี้ ต้องการให้ความ
คุ้มครองถึงนายกรัฐมนตรีและ ในคณะ
รัฐมนตรีด้วย

LIRT

นายสมภพ โหตระกิตย์ : สำหรับวรรคหนึ่งนี้ กระผมมีข้อข้องใจในถ้อยคำตอนท้ายที่ว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าวในทางใด ๆ มิได้” กระผมขอทราบเรียนตรง ๆ ว่าคำนี้ กระผมรู้สึกว่ามันไม่ค่อยจะเพราะนัก เพราะเหตุที่ว่า คำนี้ ได้เคยใช้ในรัฐธรรมนูญเฉพาะองค์พระมหากษัตริย์เท่านั้น คือ รัฐธรรมนูญบัญญัติว่า องค์พระมหากษัตริย์เป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ก็หมายความว่า จะฟ้องร้องไม่ได้ แต่ว่าสำหรับนายกรัฐมนตรี เราไม่ควรจะเขียนให้ไปในทำนองนั้น ควรจะเขียนคล้าย ๆ กันให้ความคุ้มครองสมาชิกที่ได้รับ เช่นว่า ไม่ต้องรับผิดชอบในการกล่าวถ้อยคำใด ๆ ทำนองนั้นจะดีกว่า ก็หมายความว่า จะไปฟ้องร้องเขาไม่ได้ นี่แสดงให้เห็นว่าไม่เป็นการรุนแรง หรือมายกย่องมากเกินไป ให้เป็นคำกลาง ๆ ไม่ทราบว่าผู้เสนอจะขัดข้องหรือไม่

พลโท ไสว ดวงมณี : เป็นถ้อยคำ ถ้าหากว่าจะแก้ไข กระผมก็ไม่ขัดข้องอะไร เพราะว่ามีผลเท่ากัน

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ : แก่หรือไม่แก่

พลโท ไสว ดวงมณี : กระผมไม่ขัดข้อง ถ้าจะแก้ก็เสนอแก้มา จะเสนอแก้ว่าอย่างไร ที่ประชุมนี้จะได้พิจารณาว่า ที่เสนอแก้ไขเสียหลาย ก็ หรือ ไม่ดี อย่างไร จะเสนอแก้อย่างไร โปรดเสนอมา แต่กระผมว่านักใช้ได้ดีแล้ว

นายสมภพ โหตระกิตย์ : โดยที่เป็นการเสนอพิจารณาในวาระรวดเดียวนี้ กระผมว่าการเสนอถ้อยคำก็อาจจะไม่รัดกุม ก็ต้องขอความกรุณาท่านสมาชิกอื่น ๆ ด้วย คือ กระผมคิดว่าถ้าหากจะแก้คำว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าวในทางใด ๆ มิได้” นั้น เป็นความว่า “ไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำ หรือเป็นการออกคำสั่ง หรือ การกระทำนั้น ๆ” ทำนองนี้ แต่ว่าจะคงคำนี้ไว้ก็ไม่ได้ขัดข้อง

พลโท ไสว ดวงมณี : ตามที่ผู้เสนอเสนอนั้น ทำให้ฟ้องได้ เพราะฉะนั้นเอาคงไว้ก็จะดีกว่า เพราะแก้แล้วไม่ดีขึ้น แก้แล้วให้ถูกฟ้องได้ก็ไม่มีผลอะไร

LIART

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ :
เมื่อไม่ตกใจ จะได้ผ่านไป ขอให้เลขาธิการ
บริการอ่านต่อ

นาย ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์
(ผู้ทำหน้าที่ เลขาธิการ สภาาร่างรัฐ-
ธรรมนูญ) :

ความคุ้มครองตามวรรคแรกให้ใช้
ตลอดถึง

๑. บุคคลซึ่งกระทำตามคำสั่งหรือ
ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี หรือ
บุคคล ซึ่ง กระทำ การ ตาม ที่ได้รับ มอบ-
หมายจากผู้ซึ่งได้รับคำสั่งหรือได้รับมอบ
หมายจากนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับกิจการ
ที่นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งตามมาตรา
๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และ

๒. บุคคลในคณะกรรมการซึ่ง
นายกรัฐมนตรีได้ตั้งขึ้น โดยคำสั่งสำนัก
นายกรัฐมนตรีที่ ๖๖/๒๕๐๗ เรื่อง
มรดกของ จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ลง
วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๐๗ หรือบุคคลซึ่ง
ได้รับมอบหมายจากบุคคลในคณะกรรมการ
ดังกล่าว ซึ่งกระทำการใด ๆ เกี่ยว
แก่หรือเนื่องจากการดังกล่าวนี้ด้วย

นาวาอากาศเอก พโยม เย็น-
สุดใจ : ก็เมื่อมีการประชุมได้เรียนถาม
ท่านประธานแล้วบอกว่า สำหรับมาตรา
๓ นั้นคุ้มครองถึงคณะรัฐมนตรีด้วย ที่
ถ้าจะเพิ่มความให้สมบูรณ์ กระผมก็เห็น
ว่าถ้าท่านผู้เสนอไม่ขัดข้อง ก็ควรจะเติม
ความเพื่อให้ข้อความในมาตรา ๓ นั้น
สมบูรณ์ในข้อ ๑. คือ ๑. คณะรัฐมนตรี
ซึ่งให้ความเห็น ชอบและ บุคคลที่กระทำ
ตามคำสั่งหรือได้รับมอบหมายจากนาย-
กรัฐมนตรี คือ เติมเสียให้ข้อความสมบูรณ์
หรือจะมีข้อความอื่นใดซึ่งเหมาะสมกว่า
กระผมก็ไม่ขัดข้อง

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ
อยุธยา : กระผมอยากจะขอแก้ไขข้อ
๒ ซึ่งความจริงแล้วในข้อ ๒ นี้ก็รวมอยู่
ในข้อ ๑ แล้ว เพราะว่าถ้าหากว่าเรา
บ่งในข้อ ๒ แล้วละก็ถ้าหากต่อไปเราจะ
มีบุคคลคณะกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรี
อาจจะตั้งในเรื่องข้อไป ในภายหน้าอีก
ก็ต้องมาแก้ไขในสภา หรือว่าจะแก้ไขร่าง
พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะฉะนั้น
กระผมคิดว่าในข้อ ๒ นี้เรารวมอยู่ในข้อ
๑ เรียบร้อยแล้ว ควรจะมิว่าความคุ้มครอง

LIRT

ครองตามวรรคแรกให้ใช้ตลอดถึงบุคคล
ที่จะทำตามคำสั่งตลอดไปเลย หมายความว่า
ว่าคดีข้อ ๒ ออกหมดเลย

พลโท ไสว ดวงมณี : ข้อ ๒
นี้เป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรได้ตั้งกรรม-
การ ดำเนินการ ก่อน ที่จะใช้อำนาจตาม
มาตรา ๑๗ เพราะฉะนั้นถ้าจะไปแก้หรือ
ไปอย่างอื่นแล้วก็จะไม่คุ้มกันถึง เพราะ
ฉะนั้นก็ขอความ กรุณา ให้คงไว้ตามร่าง
เดิม

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
คิดใจใหม่ครับ

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ
อยุธยา : กระทบคิดว่าควรจะตัด เพราะ
ว่าถ้าหากว่าเรามีคณะกรรมการขึ้น ต่อไป
ภายหน้าเราไม่ทราบแน่ ว่าท่าน นาย
รัฐมนตรีอาจจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ
ในเรื่องกรณีใด ๆ ซึ่งอาจจะมิต่อไป
ได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราบ่งในเรื่องกรณี
อย่างนี้ ในนี้ แล้วละก็ เป็นการบังคับ
คล้าย ๆ ว่าแข็งเกินไป ควรจะกล่าว
รวม ๆ แล้วก็ในข้อ ๑ ก็มีคำความหมาย
เรียบร้อยแล้วว่า บุคคลใดที่กระทำตาม
คำสั่งหรือได้รับมอบหมาย นี้ก็สมควร
ได้รับการคุ้มครองอยู่แล้ว

พลโท ไสว ดวงมณี : ตามที่
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเสนอนั้น กระทบ
ขอขอบพระคุณที่มีเจตนาดี แต่ว่าความ
มุ่งหมายที่อยู่ในข้อ ๒ นั้น กระทบขอ
เรียนข่าวว่าเป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีได้
ส่ง ไปก่อนใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗
เพราะฉะนั้น ข้อ ๒ นี้ควร จะต้องคงไว้
ส่วนข้อไปนี้จะคงอย่างไรนั้นอยู่ในอำนาจ
ของนายกรัฐมนตรี ที่คงไปโดยอาศัย
อำนาจตามมาตรา ๑๗ อยู่แล้ว คุ้มครอง
อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นก็มีผลสมบูรณ์อยู่
แล้วโดยกฎหมายฉบับนี้ ความห่วงใย
ของท่านก็ไม่แน่ว่าจะมีข้อที่นำวิถึออกไป

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ยังคิดใจหรือเปล่า

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ
อยุธยา : กระทบขอกราบเรียนคือว่า
เห็นว่าท่านแล้วก็ไม่สมควร ที่จะเอาเข้า
มาไว้ในข้อนี้

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ถ้าเช่นนั้นละก็ ผมขอถามความเห็นที่
ประชุมว่าท่านผู้ใดเห็น ควร จะตัดอนุ
มาตรา ๒ ออก ไปรอกยมือชน

หลวงประภะกอบนิตสาร : ท่าน
ประธาน ขอความกรุณาพูดเรื่องนี้หน่อย

LIRT

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
เชิญครับ

หลวงประกอบนิติสาร : ความจริงข้าพเจ้าก็เป็นฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่เมื่อมาวาระที่ ๒ มีการอภิปรายของท่านสมาชิกผู้เสนอเกี่ยวกับอนุ ๒ ของมาตรา ๓ แล้วที่ท่านเจ้าของญัตติก็นอกจากท่านเขียนไว้ถูกแล้ว ที่หนังสือสับสน บางที่อาจจะเป็นที่เข้าใจยากหน่อย ข้าพเจ้าว่าเราทำความเข้าใจกันให้แน่นอนว่าหมายความว่าอะไร ท่านผู้เสนอญัตติก็นอกจากขอให้แก้ไขนั้น ท่านอ่านอนุ ๒ แล้วท่านก็มานึกว่า อ้าว แล้วต่อๆ ไปถ้าท่านนายกรัฐมนตรีเกิดไปสั่งตั้งกรรมการใหม่ๆ อีกเล่า มิไม่ได้รับความคุ้มครองหรือ ได้รับคำตอบจากท่านเจ้าของญัตติว่า อยู่ในอนุ ๑ แล้ว แต่ว่าอนุ ๒ นั้นหมายความว่าเฉพาะที่ตั้งกรรมการสอบสวนการกระทำเกี่ยวกับมรดกของจอมพล สฤษดิ์ นี่เป็นการส่งไปก่อนมีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ เพราะฉะนั้นจึงไม่เข้าอนุ ๑ ถ้าไปตัดออกเสีย คนเหล่านี้ก็อาจจะต้องรับผิดชอบ เพราะไม่เข้าอนุ ๑ อนุ ๑ ต้องเป็นผู้ทำคำสั่งภายหลัง

ออกคำสั่งตามมาตรา ๑๗ แล้ว นี่ท่านจึงเอามาใส่ไว้ในอนุ ๒ เพื่อคุ้มครองคนเหล่านั้นด้วย ความวิหจริตของท่านสมาชิกนั้นบอกว่า ถ้ามีกรณีหลัง ๆ อีกแล้วก็ไปสั่งกรรมการสอบสวนขึ้นก่อนก่อนจะมีคำสั่งตามมาตรา ๑๗ จะว่าอย่างไร นี่ที่ท่านบอกว่ามีอยู่แล้ว ไม่มีจริง ๆ อย่างเข่าว่า สมมติว่าต่อไปเกิดปรากฏว่าใคร ที่เอาเงินของชาติไปใช้อะไรอย่างทำนองเดียวกันขึ้นอีก จะต้องสอบสวนกันอีกนี่ ก่อนออกคำสั่งตามมาตรา ๑๗ ก็ตั้งคณะกรรมการสอบสวนกันอีก คนเหล่านี้ที่เข่าว่าไม่ได้ได้รับความคุ้มครองนี้ เพราะฉะนั้นโปรดทำความเข้าใจว่าข้ออยู่ข้างหน้าว่าเรื่องกรรมวิธีการเต็มสภา ถ้าเรารับหนักแล้วเราพลาดหมด เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าก็ออกจะเห็นด้วยกับสมาชิกนั้นว่าไปไม่ถึงคนเหล่านั้นถึงอาจมีมาภายหลัง เพราะว่าถ้าจะมีก่อนออกคำสั่งตามมาตรา ๑๗ ซึ่งอาจจะมียก ๑๐๐ กรณีหรือไม่มีเลยเราไม่ทราบ แต่ถ้าจะแก้เป็นทำนองว่าบุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีออกคำสั่งตั้งขึ้นเพื่อสอบสวนการใด เพื่อที่จะดำเนินการตามมาตรา ๑๗ หรือออกคำสั่งตามมาตรา

LIRT

๑๗ ถ้าไปอย่างนั้นละคลุม ถ้าเจาะจงอย่างนั้นไม่คลุมถึง โปรดคิดกันดูเอาเองก็แล้วกัน

พลโท ไสว ดวงมณี : ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ จะแก้ไขขยายให้กว้างไปนั้นกระผมไม่ขัดข้อง ถ้าจะแก้ไขอย่างไรโปรดเสนอขึ้นมา

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : คือในมาตรา ๓ นั้นเราบ่งไว้แล้วว่าไม่ว่าจะตีมูลค่าส่ง หรือกระทำการหรือหลังอันไหนกระผมว่ากินรวมไปแล้ว ไม่น่าที่จะต้องมาเข้าใจผิดในวรรค ๒ ของมาตรานี้อีก เพราะบ่งอยู่ชัดแล้วว่ากระทำการหรือหลังก็ได้รับความคุ้มครองเหมือนกัน เราเพียงแต่ว่าจะคุ้มครองต่อบุคคลใดเท่านั้นเอง ที่เราพูดออกไป

นายมนูญ บริสุทธี : ตามที่ท่านสมาชิกขอให้แก่ข้อ ๒ นั้น กระผมเห็นว่าคง ไว้ตามร่างเดิม นั้นถูกต้องแล้ว ก็ว่าคำสั่งหรือผู้ที่ปฏิบัติตามคำสั่งอนุ ๑ หมายความว่าคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๑๗ เพราะฉะนั้นจะส่งก่อนหรือหลังพระราชบัญญัตินี้ บุคคลผู้ซึ่งทำตามคำสั่งนั้นก็ได้รับความคุ้มครอง

ตามอนุ ๑ ส่วนอนุ ๒ นั้นเป็นเฉพาะเรื่อง คือคำสั่งฉบับแรกของท่าน นายกรัฐมนตรีที่ตั้งกรรมการ ก็คือพระมณูเวทย์วิมลนาถ เป็นกรรมการสอบสวนเกี่ยวกับทรัพย์สินในกองมรดก คำสั่งนั้นไม่ได้บอกไว้เพื่อจะดำเนินการตามมาตรา ๑๗ คำสั่งนั้นขณะนั้นยังไม่รู้ว่าจะมีเรื่องราวอะไรที่จะต้องใช้มาตรา ๑๗ หรือไม่ คือไม่เกี่ยวกับมาตรา ๑๗ เลย เป็นเรื่องสงสัยว่าจะมีทรัพย์สินของรัฐบาลตกไปอยู่ในกองมรดกบ้างหรือไม่เท่านั้น ไม่เกี่ยวกับมาตรา ๑๗ เพราะฉะนั้นจึงต้องแยกเขียนไว้ต่างหาก ถ้าหากว่าเป็นคำสั่งเกี่ยวกับมาตรา ๑๗ แล้วผู้ซึ่งทำตามจะเป็นก่อนหรือหลังพระราชบัญญัตินี้ก็อยู่ในอนุ ๑ ทั้งสิ้น

พลตำรวจโท บรรลือ เรืองตระกูล : โดยเฉพาะที่อ้างไว้ว่ามาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร กระผมใคร่ขอเพิ่มเติมว่าควรใส่ "พ.ศ. ๒๕๐๒" ไว้ให้ชัดเจนทั้ง ๒ แห่งด้วย ไม่ทราบว่าผู้เสนอจะขัดข้องประการใด

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ : ผู้เสนออย่างไรครับ

พลโท ไสว ดวงฉวี : เมื่อคณะกรรมการไม่ได้พังกานสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปรายเมื่อก่อน เพราะพูดคุยกับเพื่อนสมาชิก ขอความกรุณาได้พูดอีกสักครั้งเถิดครับ ขอประทานโทษด้วย

พลตำรวจโท บรรคิธ เรื่อง-ตระกูล : คือในมาตรา ๓ รวมทงอนุ ๑ ด้วย เราใช้คำว่า เราอ้างมาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักรไว้เฉย ๆ กระผมอยากจะให้ใช้คำว่า "มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๐๒" คือใส่เสียให้ชัดเจน

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ : คำจริงไม่มี ๆ ธรรมนูญการปกครองไม่มี "พ.ศ."

ประเด็นเมื่อก่อนเรื่องอนุ ๒ นี้ยังคิดใจหรือไม่ครับ

พันเอก ชศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : กระผมยังคิดใจครับ คือรู้สึกว่าการที่หากว่าผู้เสนอมมีความมุ่งหมายที่จะให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ย้อนหลังถอยหลังออกไปอีกจนกระทั่งการกระทำของจอมพล สฤษดิ์ แล้ว แล้วก็เมื่อกล่าวถึงในบุคคลที่กระทำ กาม คำสั่ง ใน

ระยะที่ท่านนายกรัฐมนตรี ได้ออกคำสั่งในวรรคสองนี้ กระผมยังสงสัยว่าทำไมถึงคุ้มครองไม่ได้ ถ้าหากว่าเราก็ควรรคสองออก

พลโท ไสว ดวงฉวี : เมื่อก่อนท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งนั่งลงเมื่อสักครู่นี้แจ้งให้ท่านทราบแล้วว่า อนุ ๒ สำหรับกรรม การ ที่ ได้ตั้ง ขึ้น โดยไม่ทราบว่าจะมีทรัพย์สินของรัฐบาลอยู่ในกองมรดกของท่านจอมพล สฤษดิ์ หรือไม่ เพราะฉะนั้นจำเป็นจะต้องเขียนไว้ก็เพื่อจะคุ้มครองป้องกันเจ้าหน้าที่ที่มารับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ส่วนอนุ ๑ นั้นจะทำก่อนหรือทำหลัง เมื่อใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ นี้ ก็คุ้มครองไปได้หมดแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าจะคงไว้ตามร่างนี้ก็เป็นภาระเพียงพอ กระผมเห็นว่าอย่างนี้

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ : ยังคิดใจหรือไม่ครับ

พันเอก ชศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : กระผมยังคิดใจครับ แต่ว่ากระผมคิดว่าควรจะถามสมาชิกอื่นด้วยแต่ส่วนตัวแล้ว กระผมคิดว่ากระผมคิดใจ

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ : ข้าพเจ้าจะให้โหวตตามความเห็น สืบ สน

LIART

กันใหญ่ เคียวก่อนเอาเรื่องอนุ ๒ ก่อน
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะเอาข้อความในอนุ
๒ นี้ไว้ตามร่างเดิม ไปรศกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ :

ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไขตามที่ผู้เสนอ
ขอแปรญัตติมา ไปรศกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ :

เป็นอันว่าที่ประชุมหนึ่งลงมติให้เอาข้อความ
ในอนุ ๒ นี้ไว้ตามร่างเดิม

นาวาอากาศเอก โปยม เย็น

สุดใจ : กระผมสงสัยมาตรา ๓ ครับ
ทำงานนี้เสนอบอกว่าคุณกรมถึง คณะ
รัฐมนตรีด้วย แต่ไม่มีข้อความบังคับ
มาตรา ๓ มีความว่า "เมื่อนายกรัฐมน
ตรี โดยมติคณะรัฐมนตรี" ที่นั่นถ้าอ่าน
ตัด โดยมติคณะรัฐมนตรี เป็นความว่า
"เมื่อนายกรัฐมนตรี ไม่ว่าจะได้มีคำสั่ง
หรือกระทำก่อนหรือหลัง" นี้ก็บุคคลใด
จะฟ้องร้องกล่าวในทางคดีได้ ไม่ได้
คลุมถึงคณะรัฐมนตรี ที่นั่นถ้าจะให้คลุม
ถึงก็ควรจะมีเติมในอนุ ๑ ก็ให้ได้
ข้อความว่าคณะรัฐมนตรีซึ่งให้ความเห็น
ชอบ และบุคคลที่กระทำตามคำสั่งหรือ
ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี หรือ

บุคคลที่กระทำตามที่ได้รับมอบหมาย
ต่อไป ข้อความก็จะคลุมได้ถึงคณะ
รัฐมนตรีด้วย

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ :

ควรจะแก้ไขอย่างไรท่านผู้เสนอ

พลโท ไสว ดวงมณี : ความ

มุ่งหมายในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ก็เจตจำนงเพื่อจะคุ้มครองนายกร
รัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีด้วย แต่ที่
ท่านเสนอว่ามาแก้ในอนุ ๑ จะไม่เข้ากัน
ถ้าจะแก้ไขชัด กระผมก็ไม่มีข้อขัดข้อง
อะไร แต่จะมาสัที่อนุ ๑ อย่างที่เสนอ
รัฐสภาก็ไม่ถูกกัน เพราะบุคคลทำตาม
คำสั่งนายกรัฐมนตรี ในคณะรัฐมนตรี
นั้นไม่ได้ทำตามคำสั่งอะไร เป็นเรื่อง
แต่ให้ความเห็นชอบเท่านั้น ถ้าจะใส่
ก็ต้องไปแก้ที่อื่น

ประธานสภาาร่างรัฐ ธรรมนูญ :

ยังติดใจไหมครับ

นาวาอากาศเอก โปยม เย็น

สุดใจ : กระผมไม่ติดใจครับ

พลโท บุญเรือน บัวจรรยา :

เท่าที่ท่านสมาชิกได้กล่าวนมาพูดนั้นก็มี
ประเด็นที่น่าคิดอยู่อย่างหนึ่งว่าทาง ๆ ที่
เจตนาของท่านผู้เสนอร่างกฎหมายนี้ ให้
ความคุ้มครองแก่คณะรัฐมนตรี แต่ว่า

LIRT

ไม่ไต่ระดับไว้ในที่ใดเลยให้ชัด กระผมก็
อยากจะขอเรียนเสนอให้ท่านผู้ที่เสนอ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับขณมานี้ หา
ทางเติมคำว่า “ให้ความคุ้มครองคณะ
รัฐมนตรี” ให้แน่ชัดเสียที่ไหนสักอีก
แห่งหนึ่ง

พลโท ไสว ดวงมณี : ถ้าจะ
เติมให้ชัดก็เติมเห็นอนุ ๑ ลงไป จะ
เรียกว่าอะไรก่อน อนุ ๑ ว่า คณะรัฐ-
มนตรี แล้วก็ ๑ ก็บุคคลตามร่างเติม
เป็นอนุ ๑ แล้วก็แก้อัน ๑ เป็นอนุ ๒
อนุ ๒ เป็นอนุ ๓ ไป ลงว่าคณะรัฐ-
มนตรี แล้วก็อัน ๑ แก่เป็นอนุ ๒
อนุ ๒ แก่เป็นอนุ ๓ อย่างนี้จะไต่หรือไม่
ก็ขอท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติ ได้โปรด
ช่วยพิจารณาด้วย

นายมงคล วรรณประภา : ตาม
เจตนาของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ใครที่
จะให้ความคุ้มครองไปจนถึงคณะรัฐมน-
ตรีนั้น กระผมเสนอว่าน่าจะไต่เติมใน
วรรคแรก ของมาตรา ๓ คือเติมใน
บรรทัดที่ ๓ หลังคำว่า “กล่าว” คือ
เติมลงว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าว
นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี ใน
ทางใด ๆ มิได้” เติมคำว่า “นายก
รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี” ลงใน

ระหว่างคำว่า “กล่าว” กับคำว่า “ใน”
อ่านเป็นว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่า
กล่าวนายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี
ในทางใด ๆ มิได้”

พลโท ไสว ดวงมณี : ตาม
ที่ท่านสมาชิกเสนออย่างนั้น กระผมก็
ไม่มีข้อขัดข้องประการใด

นายมนูญ บริสุทธ : ตามที่
ท่านสมาชิกแปรญัตตินั้น ในหลักการ
กระผมก็เห็นด้วย แต่ว่าในถ้อยคำควร
จะได้ปรับปรุงสักเล็กน้อย คือคณะรัฐ-
มนตรีไม่มีตัวไม่มีตน ใคร ๆ ย่อมฟ้อง
ให้รับผิดชอบไว้ไม่ได้ทั้งนั้น ถ้าเขาจะ
ฟ้องเขาต้องฟ้องตัวรัฐมนตรี เพราะ
ฉะนั้น กระผมจึงอยาก จะ ขอแก้เป็นว่า
“บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าว นายกรัฐ-
มนตรีหรือรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรี ซึ่ง
ให้ความเห็นชอบในทางใด ๆ มิได้”
“คือแก้คณะรัฐมนตรี” เป็น “รัฐมนตรี
ในคณะรัฐมนตรีซึ่งให้ความเห็นชอบ”

พลโท ไสว ดวงมณี : ตามที่
ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคน หลัง เสนอนั้น
กระผมก็ไม่ขัดข้อง เพราะว่าจะเสนอ
เพื่อให้มีความกว้างขวาง แต่จะเป็นไต่
หรือไม่ว่า ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณา

LIRT

ด้วยว่าจะเป็นว่า ด้อยค่าว่า “จะฟ้องร้องนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีในทางใด ๆ มิได้” ในทางใด ๆ มิได้จะไปแจ้งใดแค่ไหน กลัวจะแค้นเข้า ของเก่ากว้าง คือไปเติมด้อยค่าเข้าอีก ในทางใด ๆ มิได้จะไปแจ้งรัฐมนตรี ที่เสนอขึ้นมาจะแค้นเข้า ขอได้โปรดพิจารณาอีกทีครับ แต่เจตนากระผมไม่ขัดข้อง แต่ว่าด้อยค่าเติมเข้าแล้วจะแค้นเข้า

นายมนูญ บริสุทธิ์ : ตามที่ท่านผู้เสนอกล่าวไว้ ความหมายจะแคบนั้น กระผมเห็นว่าไม่แคบ “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าว นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรี ซึ่งให้ความเห็นชอบในทางใด ๆ มิได้” นี้ก็หมายความว่าฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้ ทั้งนี้ฟ้องร้อง ใคร ก็ฟ้องร้อง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในทางใด ๆ มิได้ ก็ครอบคลุมทั้งหมดไม่ใช่เฉพาะรัฐมนตรี

ประธานสภาร่าง รัฐธรรมนูญ : มีท่านผู้ใดมีความเห็นอย่างอื่นอีกหรือไม่
พลโท บุญเรือน บัวจรัญ : กระผมต้องขอประธานยกย่ท่าน ประธานสักคนหนึ่ง ที่กระผม ได้ยกมือแล้ว เพื่อดูคราวันนั้นมองไม่เห็น คือ ท่าน

สมาชิกผู้เกี่ยวข้องให้ชี้แจงให้กระจ่างไว้
นักหนึ่งกระผมก็เลยคิดว่า ในมาตรา ๓วรรคแรก รู้สึกว่าข้อความที่แก้ไขเมื่อก่อน ยิ่งยากไปคนหนึ่งที่ว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าวนายกรัฐมนตรี” และรัฐมนตรีอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ กระผมอยากจะขอเรียนตามท่านผู้เสนอร่างว่า ถ้ากระผมจะแก้ว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องว่ากล่าวหรืออุทธรณ์” ขอให้เติมคำว่า “หรืออุทธรณ์” ไปด้วย จะได้ใหม่ ทั้ง ๆ ที่ว่าเรารู้ว่า คำว่า “อุทธรณ์” นี้ก็คือ การฟ้องอย่างหนึ่ง แต่รู้สึกว่าเวลานี้ กฎหมายพูดกันแล้วไม่เคลียร์ นักกฎหมายก็ตีความกันไปอย่างใดอย่างหนึ่งได้แล้ว เมื่อก็ก่อนปรายถึงว่า เมื่อเขาฟ้องร้องไม่ได้ ห้ามเขาฟ้องร้อง เขาก็อุทธรณ์ได้ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะขอใส่ให้เต็มเสียเลย จะได้ว่า “บุคคลใดจะฟ้องร้องหรืออุทธรณ์ว่ากล่าว” หรือจะเอาอย่างไร ขอท่านสมาชิกผู้เสนอร่างช่วยกรุณาคุณหน่อย

พลโท ไสว ดวงมณี : กระผมเห็นว่าไม่ต้องใส่ดีกว่า เพราะว่า เมื่อฟ้องร้องไม่ได้แล้วปัญหาเรื่องอุทธรณ์ก็คงไม่ได้เช่นเดียวกัน

LIRT

พลโท บุญ เรือน บัว จรุญ :
อีกนิดเดียวนะครับ ก็คือ ฟ้องร้องคือ
ไปนะ ฟ้องร้องไม่ได้ แต่ว่าท่าน
สมาชิกได้เคยอภิปรายไว้ว่า ของที่เขา
ฟ้องร้องแล้ว เขาอาจจะอุทธรณ์ได้ ขอ
ให้คิดในเรื่องนี้อีกหนึ่ง

พลโท ไสว ดวงมณี : กระทบ
นี้ว่าไม่ต้องใส่ดีกว่า ใส่แล้วรู้สึกจะ
รุ่งรังแล้วก็ห่วงโยมมากเกินไปครับ

พลโท บุญ เรือน บัว จรุญ :
กระทบไม่ตกใจแล้วครับ

ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ :
ขอให้เลขาธิการอ่านต่อไป

นายประเสริฐ บัฒมะสุคนษ์
(ผู้ทำหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐ-
ธรรมนุญ) : สำหรับมาตรา ๓ เมื่อแก้
แล้ว อ่านได้ความว่า

“มาตรา ๓ เมื่อนายกรัฐมนตรี
โดยมติคณะรัฐมนตรีได้มีคำสั่งหรือกระ-
ทำการใด โดยอ้างมาตรา ๑๗ แห่ง
รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร ไม่
ว่าจะได้มีคำสั่ง หรือกระทำก่อนหรือหลัง
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ได้รับ
ความคุ้มครอง บุคคลใดจะฟ้องร้องว่า
กล่าวหานายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีใน

คณะรัฐมนตรี” ซึ่งให้ความเห็นชกใน
ทางใด ๆ มิได้”

วรรคต่อไปคงเดิม

มาตรา ๔ ถ้ามีคดีฟ้องร้องบุคคล
ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๓ อยู่
ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้
ศาลจำหน่ายคดีเสีย

พลตำรวจโท บรรดิษฐ์ เรื่อง-

ตระกูล : โดยเฉพาะมาตรา ๔ ที่มี
ข้อความบัญญัติเอาไว้ว่า “ถ้ามีคดีฟอง
ร้องบุคคล ซึ่งได้รับความคุ้มครองตาม
มาตรา ๓ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับให้ศาลจำหน่ายคดีเสีย” เพื่อ
ให้การสอดคล้องกับมาตรา ๓ วรรค
แรก กระทบใครเสนอว่าควรจะเติมคำ
ว่า “อยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ ให้ศาลจำหน่ายคดีเสีย” ผู้
เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้จะขัดข้องหรือ
ไม่

พลโท ไสว ดวงมณี : ที่ค้าง
อยู่ก่อนก็อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ ความนี้ได้พิจารณาแล้วก็ป้องกัน
อยู่แล้ว ผมเห็นว่าคงไว้ตามร่างเดิมก็
ความได้อยู่แล้วครับ

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา : กระทบมีความคิดเห็นว่า ในมาตรา

LIRT

นเพื่อต้องการที่จะให้ทางพระราชบัญญัติ
นั้นมีความศักดิ์สิทธิ์ยิ่งขึ้น ก็ใครอยากจะ
ขอเติมตอนท้ายว่า มิให้มีการอุทธรณ์
ใด ๆ ทั้งสิ้น

พลโท ไสว ดวงมณี : ปัญหา
หนักได้พูดมาแล้วท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติ
เมื่อก่อนแล้ว เพราะฉะนั้นปัญหานี้ควรจะ
ให้ผ่านไปได้ครับ คงไว้ตามร่างเดิม

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ติดใจไหม

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา :
คือความจริงนี้เป็นคนละเรื่อง หมายความว่า
นี่เราต้องการให้ใส่ไว้ในร่างพระราชบัญญัติ
นี้ก็เพื่อความศักดิ์สิทธิ์ของร่างพระราชบัญญัติ
นี้เองโดยเฉพาะหมายความว่าเมื่อศาลจำนำคดีแล้วก็
หมายความว่าไม่ต้อง การให้มีการอุทธรณ์
ต่อไปในเรื่องคดีที่เป็นอยู่เดี๋ยวนี้ หรือว่าจะ
มีอะไรต่อไปก็ตาม หมายความว่าถึงอย่าง
นั้น

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ว่าอย่างไรผู้เสนอ

พลโท ไสว ดวงมณี : ผมว่า
คงได้ตามร่างนี้ ก็มีผลเพียง พอแล้วครับ
ไม่ต้งแก้ไขประการใด

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ประเด็นก่อนยังไม่เสร็จ

พันเอก ยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา :
คือกระผมคิดว่าเมื่อศาลจำนำคดีแล้ว
นี่ก็อาจจะมีการอุทธรณ์ได้ เราก็บังคับ
เสียเลยในร่างพระราชบัญญัตินี้หรือ
ในมาตราที่ว่า ห้ามมิให้มีการอุทธรณ์
เพื่อเป็นการเด็ดขาดไปเลย กระผมคิดว่า
การเติมก็ไม่เห็นเสียอะไร แล้วก็ทำให้
ให้รัดกุมยิ่งขึ้น

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมเห็นว่า ท่าน
ผู้ใดเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม โปรด
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๔๗ คน)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ท่านผู้ใดเห็นว่าควรแก้ไขตามผู้บัญญัติ
โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๒ คน)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นสมควรให้คง
ไว้ตามร่างเดิมมีท่านผู้ใดจะขอแปรญัตติ
อีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกขอเสนอแปรญัตติ)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ไม่มี ขอให้เลขาธิการอ่านต่อไป

LIRT

นาย ประเสริฐ บัทมะ สุกนธ์
(ผู้ทำหน้าที่ เลขาธิการ สภาร่าง รัฐ-
ธรรมนูญ) : มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระ
ราชบัญญัตินี้

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
มีท่านผู้ใดจะขอเสนอแปรญัตติอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกขอเสนอแปรญัตติ)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ไม่มี จบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว
ต่อไปเป็นวาระที่ ๓ ข้าพเจ้าจะขอมติต่อ
ที่ประชุมนี้ว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควรที่จะ
ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

- มณูญ บริสุทธิ์
- พล.ร.ท. ศรี คาวราช
- เจริญ ปันทโร
- ประเสริฐ บัทมะ สุกนธ์
- สมัย เรืองไกร
- นาวาอากาศเอก มานะ สังขวิจิตร
- พล.อ.ต.ช. สุวรรณพฤกษ์

เป็นกฎหมายต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ประธาน สภาร่าง รัฐธรรมนูญ :
เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

สำหรับการประชุมในวันนี้ได้เวลา
อันสมควรแล้ว สำหรับระเบียบวาระต่อไป
ไปข้าพเจ้าขอเลื่อนไปประชุมต่อในคราว
หน้า สำหรับวันนี้ขอเลิกประชุม
เลิกประชุมเวลา ๑๒.๕๐ นาฬิกา

อุดม พลอยสง้วาลัย	ผู้ตรวจรายงาน
โฉมเจลา สัพลากร	"
ฉันทนา ชานป้อม	"
สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ	"
จำรงค์ ใจอ่อนน้อย	"
สินธุ์ชัย ช่อสัจยัตติ	"
อุทัย บุณยะหงษ์	"
เปรมจิต บุณยะกาญจน	"

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๔/ก.ย./๐๙

สุชินธ์ อัครถัก
หัวหน้าแผนกรายงาน การประชุม

ประยัตต์ แดงอินทวัฒน์
หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
รองเลขาธิการสภา ฯ

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์
เลขาธิการสภา ฯ

พล.อ. หลวงสุทธิ สารณกร
ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ